Mr.J.Rugienius
12230 Washburn St.,
Detroit,Mich. 48204
U.S.A.

Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

The oldest and biggest Lithuanian newspaper in Canada.

Le plus gros et le plus vieux journal Lithuanien au Canada.

Seniausias tautinės demokratinės minties savaitraštis Kanadoje.

NR. 22(946) BIRZELIS – JUNE 9 D. INDEPENDENT LITHUANIA LITHUANIE INDEPENDANTE * Postage paid at Lachine, P. Q.

JAV Lietuvių Bendruomenės Čikagos apygarda gegužės 23 d. Čikagoje suruošė Jaunimo Šventę, kurioje dalyvavo labai daug jaunimo, atvaizde matomo eisenoje žygiuojant su vėliavomis.

D.L.K. Vytauto Klubas Montrealyje gegužės 25 dieną pasirašė sutartį, ketvirčio milijono dolerių vertės, su gen. kontraktorium, Victor Malloux. Čia matomas pasirašymo momento prezidiumas (iš kairės): K. Gudžiūnas, Petr. Petrauskas, G. Alinauskas, J. Adomonis, Mr. Cardinal, gen. kontraktorius V. Malloux, Klubo pirm. Pranas Paukštaitis, buv. Klubo pirm. J. Šarkis, architektas Pierro Ronco, J. Mozuraitis, (stovi) J. Petrulis, F. Janulionis, J. Kardelis ir A. Norkeliūnas. Pasirašymas įvyko dalyvaujant Klubo valdybai ir visoms komisijoms. Statyba pradedama birželio 7 dieną. Foto Tony Laurinaitis.

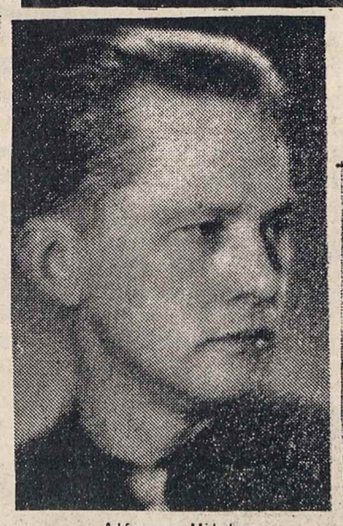

Alfonsas Milukas
Amerikos lietuvis perejęs SSSR katorgas ir tiktai šiemet sugrįžęs Amerikon. Jis davė JAV komisijai, klausinėjančiai apie sovietinį genocidą Pabaltijo valstybėse parodymus.

De Gaulle su Johnsonu dabar šaltojo karo stovyje. Visai kiti JAV prezidento santykiai su V.Vokietijos kancleriu Erhardu.

Astronautų žmonos linksmai su vyrais kalbasi ir laukia jų sugrįžtant.

PRAĖJUSIĄ SAVAITĘ

Praėjusios savaitės įvykių centrą sudarė

AMERIKOS ASTRONAUTŲ ŽYGIS

į erdves ir jose tūlas įsigyvenimas.

Majoras J.A. McDivitt erdvių laivą valdė, o majoras E. H. Vhite atliko užplanuotus veiksmus, svabiausia — buvo išlipęs iš laivo ir 20 minučių plaukiojo erdvėje. Jam taip patiko šis "pasivaikščiojimas" be svorinėje padėtyje, kad jį tris kartį reikėjo raginti grįzti į laivą.

Gemini 4 labai gerai pakilo (VI, 3. 11 val.) ir tiksliai išėjo į orbitą, tačiau užsimojimų

PLANAS PRIARTĖTI PRIE RAKETOS NEPAVYKO.

Laivas kurį laiką skrido atviras. Lakūnai kalbėjosi ir su sekusiomis jų skridimą stotimis ir su savo žmonomis. Iš apa ratūros, kurią laivas turėjo, jau sekmadienį neveikė kom putorius. 4-rių dienų lėkimas pirmad. užbaigiamas nusileidimu į jūrą prie Bermudų.

Šis JAV astronautų skridimas erdvių užkariavimui bus davęs žymiai daugiau, negu rusų toks skridimas.

Kai taip gerai vyksta erdvės užkariavimas, kuris Amerikai palaipsniui sekas, tai

POLITIKOJE YRA SUNKUMŲ IR NETIKRUMO,

nors JAV prezidentas savo linijos laikosi. Reikia net stebėtis jo ištvermingumu, nes jo politika jei ne tiesingai, tai aplinkiniais keliais visą laiką atakuojama. Taip daroma dėl tos politikos Indokinijje ir Santo Domingo, kur kovos nesibaigia.

VIETNAME KOVA LABAI SUNKI.

Ten Amerika susidūrė faktinai su Peipingu, kurio politika Indokinijoje vykdoma: kariauti ir laimėti, nes komunizmas niekur dar laisva valia, žmonių noru, nėra įsikūręs. Kur įsikūrė — įsikūrė tiktai jėgos pagalba. Tat kinai ir sako: normt laimėti, reika panaudoti jėgą. Taip ir daroma. Bet šis faktas logiškai nurodo ir kovos kelius:

JĖGAI GALIMA PASIPRIEŠINTI TIKTAI JĖGA,—

todėl šioje kovoje švelnumas, kokį naudoja JAV, nesiderina su logika. Stiprus ir greitas smūgis čia greičiau lemtų pasekmes.

Bet nesantaikų ir nesklandumų ir daugiau išryškėjo praėjusią savaitę.

NESKLANDUMAI VAKARUOSE

vyksta dėl de Gaulle "savarankiškumo" politikos, kuri ardo Atlanto sąjungą. Ji taip gi ardo ir Prancūzijos - Vokietijos santarvę.

Kitas nesklandumų židinys išsirutulioja

ARABŲ SAMBŪRYJE,

dėl Nassero politikos; kurią su kritikavo Tuniso prezidentas Burguiba, primetęs Nasserui bičiulystę su komunistais. Per Izraelį tie nesklandumai siekia net V.Vokietiją.

Praėjusi savaitė žmogaus teisių ir kultūros istorijon įrašė gražų faktą:

NEW YORKO VALSTIJOJE PANAIKINTA MIRTIES BAUSMĖ.

Trumpu laiku jau antra Amerikos valstybė įrašė istorijon mirties bausmės panaikinimą. Visur mirties bausmė turėtų būti panaikinta, kaip laukinis kumo palikimas.

KITOS NAUJIENOS

- Popiežius Paulius Lenkijoje bus 1966 m. gegužės 3 d. ir dalyvaus 1000 metų krikščionybės įvedimo sukaktuvėse.
- Amerikos valstybių sambūrys deda pastangas S.Domingo padaryti plebiscitinius rinkimus.
- V.Vokietijos kancleris Erhardas lankėsi JAV ir tarėsi su Johnsonu.
- Tito lankėsi Prahoje.
- JAV paprašė pirmąjį SSSR sekretorių Kirsanovą apleisti JAV.
- Rytų Berlyne bolševikai užpuolo JAV misiją ir iškūlė langus.
- Erhardas tarėsi su prez. Johnsonu ir su JTO skr. U. Thanthu.
- Prancūzijos socialistai sumanė prieš de Gaulle sukurti demokratinę federaciją.
- Susektas sąmokslas prieš de Gaulle gyvybę. Vadovauja OAS.
- Portugalijos rašytojų sąjunga premiją paskyrė Luandino Vieira, kuris nuteistas kalėti 14 metų. Kilo didelis konfliktas.
- Tarp Izraelio ir Jordano įvyko pasienio susišaudymas. Susidūrimas pasiekė Jungtines Tautas.
- JAV prezidentas Johnsonas viešai pakvietė Rusiją bendradarbiauti kuriant taiką, bet rusai neatsiliepia.
- Kenterburio arkivyskupas viešėjo Rumunijoje ir dalyvavo stačiatikių patriarcho pamaldose, pats prie jų prisidėdamas. Anglikonai nori būti ryšininkais tarp katalikų ir stačiatikių.
- Ču En-lai pradėjo kalbą apie revoliuciją Afrikoje, bet Kenija iškart pasipriešino.
- Su Burguiba pasisakė einą Lybija ir Marokas./ Arabų vienybė dėl Nasserio diktatūros griūva.
- Kongo respublika jau apvalyta nuo bolševikų, bet dar yr viena vieta iš kurios jie turėjo bėgti, bet palikimas baisus: vien apie 30 kunigų atiduota suėsti krokodilams, 1960 užstatų nužudyti, rasta užmuštų daug baltų.
- Osvaldo našlė ištekėjo.
- Japonijoje kasyklos užgriuvo 237 angliakasius.
- Indijoje kasyklose žuvo 300 kasėjų.
- Esąs rimtai susirgęs Mao Tse-tung.

Žemėlapyje parodytos vietos, kur JAV-bės telkia daugiau savo kareivių Pietų Vietname. Da Nang aviacijos bazė (1) praplėsta ir aplink tą bazę telkiama daugiau karių. Saugumo zona sudaryta aplink Hue (2). Prietiltis padarytas prie Chulai (3). Saugumo zona sudaryta Bien Hoa aviacijos bazėje (4). Daugiau kaip 45.000 amerikiečių kareivių dabar yra Pietų Vietname.

KAS NAUJA KANADOJE

SUSIDARĖ MAŽUMŲ ORGANIZACIJA

Daug buvo padėta pastangų Montrealyje siekiant sudaryti mažumų, kurios dabar Kanadoje sudaro apie trečią visų gyventojų dalį, organizaciją, kad galėtų ginti savo interesus ir teisėtumą. Anksčiau tos pastangos buvo bergždžios Bet dabar, susibūrusios 15 tautybių, sudarė vieną organizaciją - Prometheau - vardu, kuri gavo jau ir valdžios čarterį. Šios organizacijos jau sudarė skyrius Kanados sostinėje Ottavoje, kur lietuvius atstovauja dr. Ramūnienė. Tai sveikintinas sambūris. Linkėtina, kad jo tinklas apimtų visą Kanadą.

Organizacijos tikslai:

1. Vystyti kultūrinį savo tautų paveldėjimą;
2. Supažindinti kanadiečius su etninių grupių kultūrinėmis tradicijomis;
3. Integruotis į Kanados gyvenimą;
4. Sukurti eninių grupių santykius su kanadiečiais ir tarpusavyje;
5. Sukurti bendradarbiavimo būdus ir rasti tam tikslui priemones.

Organizacija nemini politinių klausimų, bet jie savaime ateis ir bus Kanadai naudingi, nes į Kanadą skverbiasi visokiais pavidalais per Kubos tramplyną sovietija, kuri čia, kaip patirta, ypač prisidengdama seperatizmu, daro didelę infiltraciją.

VISOKIAUSI LIETUVIŠKOJO GYVENIMO DUOMENYS

DR. KAZIO GRINIAUS

15 metų mirties sukaktuvės suėjo birželio 2 d. Kitimet sueis 100 nuo jo gimimo. Apie trečiąjį Lietuvos prezidentą, Kazį Grinių, jau spaudoje yra platesnių pasisakymų.

- Atidarytas K. Pakštui paminklas. Monografiją rašo J. Eretas.
- Adomo Galdiko dailės kūrinių paroda Los Angeles Šv. Kazimiero parap. Lietuvių dienos proga birželio 20-27 dd. parapijos mokykloje.
- Dailininkų Zapkaus ir Gailiaus meno darbų parodos vyksta JAV.
- Vyto Tamulaičio kūrinys "Skruzdėlytė greitutė" išeina angliškai.
- Inž. A. Pusarauskas NL įteikė labai įdomų rašinį apie Afriką ir savo pasikalbėjimus su garsiuoju humanistu Dr. A. Šveiceriu. Netrukus tai bus N. L-je.
- Raseinių fabrikas "Šatrija" gavo užsakymą pagaminti 8.000 tautinių kostiumų šokėjams ir dainininkams. Jiems teks pasirodyti liepos mėn. rengiamo je dainų "šventėje".
- Vilniuje pasirodė poeto Ant. Drilingos trečioji eilėraščių knyga "Skambančios naktys" ir antrji D. Urnevičiūtės poezijos rinktinė "Septyni slėniai".
- Lietuvoje siūloma minėti 1769 m. Šiaulių ekonomijos valstiečių sukilimą. Apie sukilimo įvykius ligšiol parašyta B. Sruogos drama "Apyaušrio dalia" ir B. Dvariono opera "Dalia".

BIRŽELINIS MINĖJIMAS STUTTGARTE

Baden - Wuertembergo pabaltiečių organizacijos rengia bendrą laisvės kovų 25 - metinių ir birželio deportacijų minėjimą Stuttgarte. Minėjimas įvyks birželio 20 d. 18 val. Liederhalle/Mozart salėj/ Paskaitininku numatytas prof. dr. E. von Sivers. Meninėje dalyje dalyvaus prof. A. Teichmanis, Stuttgarto operos solistė R. Gutman-Bertram, pianistas A. Smetona.

- Lietuvoje išleistas lietuvių liaudies meno albumas - Architektūra, antroji knyga /238 psl./. Turiny: lietuvių liaudies architektūra, sodybų ansambliai, kaimų išpanavimas ir apželdinimas.

Mirus mūsų brangiam vyrui ir tėvui,

VLADUI KIŠKIUI,

visiems jį pagerbusiems atsilankymu į šermenis, dovanojusiems gėlių, maldų ir pareiškusiems mums užuojautos, kuo nors mums padėjusiems sunkiose valandose, taipgi palydėjusiems į kapines nuoširdžiausiai dėkojame.

Mrs. A. Kiškis su visa šeima.

JONUI BILIŪNUI SU ŠEIMA IR SESERIMIS,

mirus jų mylimai motinai,

ANEI BILIŪNIENEI,

nuoširdžią užuojautą reiškia

Juozas ir Povilas Jocai su šeimomis.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! For liberation of Lithuania!
Už ištikimybę Kanadai! For loyalty to Canada!

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash

LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA".

Redaktorius Jonas Kardelis.

DO 6-6220

7722 George Street, LaSalle, Montreal Quebec, Canada.

Prenumerata metams:		Yearly Subscription Rates:	
Kanadoje	$ 5.00	Canada	$ 5.00
Amerika ir P. Amerika	$ 5.50	America & S. America	$ 5.50
Visur kitur	$ 6.00	Other Countries	$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenum. arba sml. pašto ženklais).

Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Birželio trėmimų ir laisvės kovos sukaktims artėjant

MANIFESTAS

LAISVŲJŲ ESTŲ, LATVIŲ IR LIETUVIŲ DVIDEŠIMT PENKERI KOVOS DĖL PABALTIJO VALSTYBIŲ IŠLAISVINIMO METAI

Sovietų Sąjunga, pasirašiusi su Hitlerio Vokietija klastingą agresijos sutartį, prieš 25 metus užpuolė Pabaltijo valstybes. Apie 300,000 raudonosios armijos karių užplūdo Lietuvą 1940 m. birželio 15 d., o Latviją ir Estiją - birželio 17 d. Kremliaus emisarai-Dekanozovas, Višinskis ir Ždanovas-sovietų okupacinės kariuomenės padedami, nušalino teisėtasias vyriausybes. Pabaltijo valstybių nepriklausomybė buvo sutrypta. Jos paverstos sovietinėmis kolonijomis.

Užpuldama savo baltiškuosius kaimynus, Sovietų Sąjunga pradėjo jėgos žygį į vakarus. Tai buvo dabartinės tarptautinės įtampos ir naujo karo grėsmės pradžia.

Savo agresiniais veiksmais prieš Estiją, Latviją ir Lietuvą Sovietų Sąjunga sulaužė savo su šiomis valstybėmis pasirašytas taikos ir nepuolimo sutartis, taip pat kitus savo tarptautinius įsipareigojimus.

Nusavinimai, išnaudojimai, nuskurdinimas, prievartos darbai, žmogaus pagrindinių teisių ir laisvių išniekinimas, rusinimas, terorizavimas, masinės deportacijos ir žudynės-tai sovietinės okupacijos ženklai Pabaltijo valstybėse. Šiais nusikaltimais, kuriuos ji tebetęsia, Sovietų Sąjunga sulaužė Atlanto Chartos įkvėptą Jungtinių Tautų Deklaraciją-Jungtinių Tautų Chartą, Genocido Konvenciją ir Visuotinę Žmogaus Teisių Deklaraciją - -savo pačios pasirašytus tarptautinio sugyvenimo dokumentus.

Estų, latvių ir lietuvių tautos, savo istorija ir tradicijomis būdamos vakarietiškųjų pažiūrų bei kultūros, visad tikėjosi Vakarų pasaulio paramos. Jų pasitikėjimą Vakarais stipri - no Jungtinių Amerikos Valstybių 1940 m. liepos 23 d. deklaracija, JAV prezidento 1940 m. spalių 15 pareiškimas, Atlanto Charta, Jaltos Europos Išlaisvinimo Deklaracija, Jungtinių Amerikos Valstybių ir kitų didžiųjų Vakarų Demokratijų kartotiniai pareiškimai nepripažinti Pabaltijo valstybių neteisėto įjungimo į Sovietų Sąjungą; JAV ir daugelio Europos bei Pietų Amerikos valstybių pripažinimas laisvųjų Pabaltijo valstybių diplomatinių atstovų; pagaliau, Jungtinių Tautų tikslai ir principai. Dar daugiau. Pabaltijo tautų viltis stiprina kolonializmo visuotinio likvidavimo eiga ir tautų apsisprendimo teisės visuotinis pripažinimas. Azijos ir Afrikos kolonijinių tautų išlaisvinimo sąjūdis padėjo išriškinti sovietinį kolonializmą ir sustiprinti pavergtųjų lietuvių, latvių ir estų viltis. Lietuva, Latvija, Estija tiki, kad kolonializmo viešpatavimo likvidavimas nesustos prie Pabaltijo valstybių sienų.

Pasipriešindami savo prispaudėjams, pabaltiečiai aiškai įrodė savo kietą nusistatymą atgauti laisvę ir didžiai prisideda prie visų Sovietų Sąjungos pavergtų tautų vedamos kovos dėl laisvės ir teisingumo. Nepaisydami didelių nusivylimų ir sunkių bandymų, Pabaltijo tautos tikį savo laisvės ir nepriklausomybės atstatymą.

Šią vasarą sovietinis okupantas Pabaltijo valstybėse rengia klaikų spektaklį-25 metų pavergimo sukakties iškilmes, kurių metu prievartaus pavergtąsias Pabaltijo tautas rodyti dėkingumą savo pavergėjams.

Mes -laisvieji estai, latviai ir lietuviai-suprasdami mums tekusią atsakomybę savo tautų ir istorijos atžvilgiu, 25 metų sovietinės agresijos sukakties proga jaučiamės įpareigoti iš naujo pareikšti mūsų tautos siekimus:

MES KALTINAME Sovietų Sąjungą įvykdžius ir tęsiant tarptautinį nusikaltimą Pabaltijo valstybėms

MES REIKALAUJAME, kad Sovietų Sąjunga atitrauktų savo kariuomenę, policiją ir administraciją iš Pabaltijo kraštų;

MES PRAŠOME Jungt. Tautų Komisiją Kolonializmui Likviduoti tuojau vykdyti savo nudelstą prievolę, tuojau pradėti svarstyti sovietų kolonializmą Pabaltijo valstybėse;

MES TAIP PAT PRAŠOME laisvojo pasaulio valstybių, ypač Didžiųjų Galybių, vyriausybes panaudoti visus taikius būdus ir priemones Pabaltijo ir kituos Rytų-Centro Europos kraštuose tautų apsisprendimo teisei vykdyti;

MES ŠAUKIAMĖS į visos žmonijos sąžinę supraasti Pabaltijo valstybėms neatitaisytas pavergimo skriaudas ir stiprinti pastangas joms išlaisvinti;

MES DIDŽIUOJAMĖS Estijos, Latvijos, Lietuvos žmonių nepalaužiama rezistencija pavergėjo užmačioms, siekiančioms jų tautinę ir žmogiškąją individualybę sunaikinti;

MES MANOME kartu su savo tautomis, kad dabartiniai sovietų ūkiniai, politiniai bei ideologiniai sunkumai, būdingi totalistiniai sovietų santvarkai, žymiai nusilpnino Sovietų Sąjungą ir sustiprino pavergtųjų išsilaisvinimo viltis;

MES PAŽADAME stiprinti savo jungtinę organizuotą veiklą laisvame pasaulyje Pabaltijo valstybių laisvės bylai pagreitinti;

MES, PAGALIAU, PAREIŠKIAME ir laisvajam ir komunistų viešpataujamam pasauliui, neišskiriant nei Sovietų Sąjungos, kad išsilaisvinusios Pabaltijo tautos darys viską, kad užtikrintų savo kaimynams. kuo geriausius, valstybinio suverenumo ir teritorinio neliečiamumo abišaliu gerbimu pagrįstus santykius.

PABALTIJO VALSTYBIŲ LAISVĖS TARYBA:

VACLOVAS SIDZIKAUSKAS-Pirmininkas, -Vyriausiojo Lietuvos Išlaisv. Komiteto ir Lietuvos Laisvės Komiteto Pirmininkas.

ALEKSANDER KUETT--Vice Pirmininkas, -Estijos Laisvės Komiteto Pirmininkas.

VILIS HAZNERS,-Vice-Pirmininkas, -Latvijos Laisvės Komiteto Pirmininkas.

Nariai:

JUOZAS BACHUNAS-Pasaulio Liet. Bendruomenės Pirmininkas,
PETER LEJINŠ, jr. -Pasaulio Laisvųjų Latvių Federacijos Pirmininkas,
OLEV M. PIIRSALU-Pas. Estų Tarybos Pirmininkas
ALGIS ZAPARACKAS--Lietuvių Studentų S-gos Pirmininkas,
GUNDEGA MICHELI-Pasaulio Latvių Studentų S-gos Pirmininkė,
PEER REBASSOO-Estų Studentų JAV Sąjungos Pirmininkas.

NUOŠIRDŽIAUSIA PADĖKA.

NL redakcija ir administracija turi pareikšti nuoširdiems NL ekspedicijos talkininkams, kurie atsidėję NL kas pirmadienis ekspedijuodavo. Jų buvo daug įvairiais laikais, bet paskutiniu laiku ilgai ir pastoviai talkino visa pp. Petro Girdžiaus šeima, p. Linkonienė, pp. Vieraičiai, pp. Meceliai ir pp. Patašinskų jaunimas. Retkarčiais užeidavo pp. Bulotų vaikai ir dar kai kas. Visiems didelė padėka ir nuoširdi pagarba. NL.

MIRĖ PULK. KAZYS GRINIUS

Praeitą šeštadienį, gegužės 29 dieną, Washingtone staiga širdies smūgiu mirė buv. Lietuvos prezidento Dr. K. Griniaus sūnus, gen. štabo pulkininkas Kazys Grinius.

Kazys Grinius Jr. buvo gimęs 1899 m. rugsėjo 8 dieną Pilviškiuose, gimnaziją pradėjęs Marijampolėje ir baigęs Kislovodske, Kaukaze, dalyvavęs I pasauliniame kare, kur 1919 metais buvo pakeltas į karininko laipsnį ir tų pačių metų rudenį grįžęs į Lietuvą įstojo į Nepriklausomos Lietuvos kariuomenės Pirmąjį raitelių pulką.

Lietuvos Nepriklausomybės karams pasibaigus, buvo komandiruotas į Prancūziją, kur baigęs karo mokyklą vėl grįžo Lietuvon jau Lietuvos aukštųjų karininkų kursų instruktorium, vėliau baigė Belgijos gen. štabo akademiją. Grįžęs tarnavo Lietuvos kariuomenės rikiuotėje ir štabe, taip pat lektoriaudamas Lietuvos Karo mokykloje, o nuo 1937 m. buvo 3 divizijos štabo viršininku. Vėliau perėjo diplomatinėn tarnybon — Lietuvos karo atstovu Vokietijai. Bebūdamas Berlyne susekė ir Lietuvos vyriausybei pranešė apie gresiančius Lietuvai pavojus, o kai bolševikai okupavo Lietuvą, pulk. Grinius, protestuodamas prieš vokiečių nacių politiką Lietuvos atžvilgiu, apleido Vokietiją ir išsikėlė į New Yorką, čia įsijungdamas į Amerikos lietuvių veiklą už Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės atstatymą. Jo iniciatyva New Yorke buvo įsteigtas Lietuvių Informacijos Centras. 1951 metais jis perėjo į Amerikos Balsą, kuriame išdirbo iki mirties. /N/

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

KLB KRAŠTO VALDYBOS POSĖDYJE

įvykusiame birž. 3 d. pirm. dr. P. Lukoševičiaus namuose buvo aptarta:

KLB Kr. Tarybos rinkimai, kurie įstrigo Windzore ir galės būti baigti tiktai birželio 13 d.

Kanados Jaunimo Kongresas, kuriam pasiruošimai vyksta energingai, bet dar ne visos kolonijos yra ruošos komitetui atsiliepusios. KLB Kr. Valdyba visas kolonijas kviečia ruoštis ir dalyvauti.

Nutarta KLB Kr. Valdybos suvažiavimą šaukti Toronte Jaunimo Kongreso proga, spalio 10-12 dienomis, kad galima būtų visos Kanados mastu Kongresą paremti.

KLB Kultūros Fondas painformavo apie savo darbus, kuriuose žymiau išsiskiria Fondo pastangos aprūpinti Kanados bibliotekas lietuviškais žurnalais ir ypač žurnalu LITUANUS.

Informuojamos Bendruomenės apylinkės, kad Kanados Liet. Bendruomenės Kr. Valdyba gavo teisę duoti už dovanas pažymėjimus dėl incom-taksų.

Nutarta pasveikinti ir padėkoti radio valandėlių vedėjams Toronte J. R. Simonavičiui ir Montrealyje L. Stankevičiui už rūpestį modernia, radio, priemone kalbėti į lietuvius. Geriausi jiems linkėjimai, o visiems, kas gali, valandėles palaikyti.

KLB KV Informacija.

MRS. W. BALIUKUI IR JOS ŠEIMAI,
Jos tėveliui W. Germany mirus, gilią užuojautą reiškia
Wellando Medžiotojų ir Meškeriotojų Klubas "Lituanica".

BRONIAUS ABROMONIO
žmonai mirus Lietuvoje, gilią užuojautą reiškia
Lietuvos Karaliaus Mindaugo Šaulių Kuopa.

Didžiai Gerbiamai
GRAŽINAI GRINIUVIENEI,
artimiesiems, giminėms ir bičiuliams, mirus visuomenės veikėjui ir karžiui kovotojui, Generalinio Štabo Pulkininkui,
KAZIUI GRINIUI,
nuoširdžią užuojautą reiškia
E. ir J. Kardeliai.

Amerikos lietuviai

VLIKO LIETUVOS LAISVINIMO darbams paremti Tautos Fondui gegužės mėnesį aukojo:

50 dol. kun. J. Danielius -Canada, po 25 dol. prel. Ig. Valančiunas-Philadelphia, kun. S. Morkūnas-Iova, 20 dol. kun. M. Cyvas, Albany. Po 10 dol. Kunigai St. Aleksiejus, J. Bacevičius, J. Bakšys, F. Bartkus, C. A. Batutis, prel. A. Deksnys, prof. Pr. Manelis, E. Paukštė, V. J. Švirnelis, V. Karalevičius, L. Dieninis, J. Maknys, T. Palis, J. Ruokis, A. Senkus, I. Gižinskas, Pr. Jokubaitis, V. Aleksonis, J. Burkus, V. Dabušis, kun. iš Montana, J. Pakalniškis, V. Pikturna, A. Kardas, Z. Smilga, A. Martis, V. Zakaras, J. Sklikas, Fr. Mockus, Fr. Plantes, Ch. Auglys, A. Račkauskas prel. J. Warnat, Jezuitai-Chicago, Pranciškonai N. Y., M. A. Šimkus, inž. J. Mikaila, prof. A. Kučas, J. Matyckas, P. Povilaitis ir 5-P. Montvila. 100. -dol. Lietuvos valstiečių liaudininkų metinis įnašas. Per LB centro valdybą 97. 50. Iš LB Great Neck apylpen P. Minkūną-73. -dol. Iš N. Brittain, Conn. per įgal. J. Petušką aukojo Karlonas Funeral Home 10 dol. E. A Zigas-10. -Jos Griškevičius ir Jos. Petuška po 10 dol.

Tautos Fondo Valdyba
Visiems nuoširdžiai dėkoja.

VLIKas, siekdamas kuo daugiau laisvųjų lietuvių įtraukti į aktyvų Lietuvos laisvinimo darbą, organizuoja savo atstovybes visuose kraštuose, kur tik gyvena laisvieji lietuviai. Pirmąją savo atstovybę VLIKo Valdyba paskyrė Brazilijoje šios sudėties: Jonas Valavičius-pirm. A. Bumblys -I vicepir. J. Sliesoraitis-Iižd. Kan. P. Ragažinskas-II vicep. K. Ambrozevičius -IIižd. G. Draugelis-I sekr. M. Paleckis - II sekr. ir A. Boguslauskas -Pavergtųjų Europos Tautų Seimo atstovas. Ši atstovybė kartu yra ir Tautos Fondo atstovybė, Lietuvos laisvinimo reikalams rinkti lėšas ir jomis rūpintis.

LIUKSUSINĖ SIBIRO LIETUVAIČIŲ MALDAKNYGĖ

Balfo Centro Valdyba su pasitenkinimu priėmė Dr. J. K. Valiūno ir kun. L. Jankaus aukas, už kurias jau baigiama spausdinti liuksusinė Sibiro lietuvaičių maldaknygė. Ji talpins Šv. Tėvo Pauliaus VI laišką bei 8 kardinolų įvadus. Tekste ofsetiniu būdu bus atspausdintas padidintas orginalas ir jo angliškas vertimas. Menini apipavidalinimą atliko dail. P. Osmolskis.

BALFAS GEGUŽYJE

Gegužės mėnesyje Balfas gavo $ 4,075 išleido- 9,579. Didžioji pajamų dalis buvo skirta ir jau išsiųsta Vasario 16 gimnazijai. East Chicago atsiuntė 850 dol., Bridgeportas atsiuntė 100 dol. bendrajai šalpai. Iš kitur gauta po mažiau.

Be individualios ar institucijų šalpos didesnėmis sumomis, centre buvo supakuota ir į užjūrius išsiųsta 96 siuntiniai; iš jų 21 į Lietuvą, 70 į Lenkiją ir 5 į Vokietiją. Tų siuntinių vertė siekė 4 tūkstančius dolerių.

BALFAS PARĖMĖ TREMTINIŲ INSTITUCIJAS

Balfo centro Valdyba gegužės 25 d. posėdyje paskyrė 1,000 dolerių Selezičių mokiniams Italijoj ir 1,000 dolerių Kolumbijos Lietuvių Centrui, kur tarp kita ko bus apgyvendinti neturtingieji Kolumbijos lietuviai. Tas centras jau baigiamas įrengti, keturi senukai jau ten gyvena. Centrui vadovauja kun. M. Tamošiūnas.

LEONĄ BALAIŠĮ
ir
JULIJĄ STULGYTĘ,
sukurusius grazu seimos zydini, nuosirdziai sveikinu ir linkiu daug laimes gyvenime.
Pranas Vapsys

SAUGUS, TEISINGAS PAJAMŲ INVESTAVIMAS
KAPITALAS IR PALŪKANOS
BESALYGINAI GARANTUOTOS

5 1/2 %

GARANTUOTI INVESTAVIMO PAŽYMĖJIMAI
3, 4 ar 5 metai 5½% 1 ar 2 metai 5%
6 iki 10 metų 5¼%.
Teirautis: 875-2800
Eastern & Chartered Trust Company
625 Dorchester Blvd. West
Montreal.
TARNAUJA KANADAI VIRŠ 70 METŲ

Studentai ir Veikla

LIETUVIŲ STUDENTŲ SĄJUNGOS

1964-1965 Rinkiminė Komisija tegavusi tik vieną Centro Valdybos pasiūlytą sąrašą, vieną Garbės Teismo sąrašą ir vieną Kontrolės Komisijos sąrašą, ir pagal Lietuvių Studentų Sąjungos Statuto VI paragrafą pratęsusi kandidatų siūlymo datą dviem savaitėms ir pranešus apie tai visiems Lietuvių Studentų Sąjungos nariams, nesulaukus kitų kandidatų sąrašų, skelbia sekančius Lietuvių Studentų Sąjungos organus išrinktus be balsavimo 1965-66 mokslo metams:

Centro Valdyba-Boston

Paulius Žygas,
Rimvydas Liutkus,
Kęstutis Girnius,
Giedrė Karosaitė,
Šarūnas Gavelis,
Regina Petrikonytė,
Uogintas Kubilius.

Garbės Teismas-Chicagoje

Šarūnas Lišauskas,
Vytautas Miselis,
Jonas Žukauskas.

Kontrolės Komisija-Detroite

Algimantas Bublys,
Rimantas Griškelis,
Žibutė Zaparackaitė.

Canadian Vickers Ltd.
Machine Shop pasiūlymai

- Milling Machine Operators
- Turret Lathe Operators
- Radial Drill Operators
- Toolmakers
- Ingersoll Operators
- Planer Operators
- Lathe Operators
- Tool Designers
- Vertical and Horizontal
- Boring Mill Operators

Suinteresuotieji turi būti pilnai prityrę, sugebą naudotis brėžiniais ir mokėti patys nusistatyti mašinas.

NORMALUS DIRBANČIŲJŲ SOCIALINIS APRŪPINIMAS.

Kreipkitės asmeniškai Employment office
4970 Notre Dame East. Montreal, P. Q.

A. MERKELIS

Lietuvos keliu

(Iš V. Kudirkos monografijos)

10.

– Su daina iš mūsų kaimo dingsta daug grožio. Jų grožį jau seniai pastebėjo svetimtaučiai ir pirmieji jas pradėjo rinkti. Nebeatsiliekam kai kas ir iš mūsų. Renkioju ir aš jas. Bet kas iš to. Aš nesu tiek muzikoj prasilavinęs, kad galėčiau jas harmonizuoti, o mums verktinai reikia lietuviškų harmonizuotų dainų rinkinėlio. Jo neturėdami mokytojai su mokiniais verčiami daiąuoti rusiškas dainas. O galėtume tokį rinkinėlį turėti. Štai aš, čia – siekdamas nuo lentynos storoką sąsiuvinį, kalbėjo V. Palukaitis, – turiu Vilkaviškio apylinkėse suriktų senovinių lietuvių dainų.

– Puiku. Duok šen jas, – iš džiaugsmo šuktelėjo Vincas Kudirka ir žinovo žvilgsniu domėjos V. Palukaičio paduotu rinkiniu.

– Padarysiu, kas būtinai reikalinga. Vienas nesugebėsiu, kitus talkon pasikviesiu, – toliau kalbėjo Vincas Kudirka. – Lietuviškų dainų meliodijas jau nuo seniai žmonės renka ir jas spausdina, bet, deja, dar tarp jų nėra nė vieno lietuvio. Žinoma, jei jau kiti mūsų darbą dirba, kuriems galams mums bekišti savo nagus. Patys negalėdami, mes niekam nepasiūlėm, kad kas platesniam svietui padainuotų lietuviškų dainų ir parodytų, kiek daug jos savyje turi jausmo ir grožio. Ir čia mus svetimtaučiai sugėdino. Štai šių metų gegužės mėnesį Varšuvos giesmininkų draugystė paskelbė konkursą suharmonizuoti chorui lietuviškų dainų. Atrodė, kad toks konkursas sujudins lietuvius, ir jie konkursui atsiųs tinkamų veikalų. Juk jau turime, mokančių harmonizuoti. Bet kur tau. Nors konkursas buvo paskelbtas beveik visuose lenkiškuose laikraščiuose, taip paplitusiuose tarp lietuvių inteligentų, tačiau jis liko nepastebėtas. Dėl veikalų stokos konkursas buvo atidėtas lapkričio mėnesiui.

Ir lapkričio mėnesį konkursas dėl veikalų stokos neįvyko ir buvo atidėtas 1890 m. vasario 1 dienai. Siek tiek veikalų atsiuntus, konkursas įvyko: premijas laimėjo Varšuvos konservatorijos profesoriai. Pirmąją – S. Niedzielski, o antrąją – S. Polinski.

Liaudies daina, ryškiausiai bei subtiliausiai išreikšdama visus lietuvio sielos virpesius, nuolatos skausme ir džiaugsme jį lydėdama, daugiausia amžių audrose padėjo išlaikyti tautos gyvybę, tad ir Lietuvos kultūriniame renesanse jos vaidmuo buvo svarbus, ir jai išlaikyti, gaivinti, puoselėti ir į aukščiausias meno viršūnes kelti Vincas Kudirka skyrė geriausias savo jėgas. Nebūdamas muzikas profesionalas, jis, savo draugų lenkų kompozitorių padedamas, harmonizuoja lietuvių liaudies dainas, ir jas su gaidomis spausdina Varpe, o vėliau išleidžia du jų rinkinėlius – Kankles, Lietuviškos dainos 4 balsams /vyriškiems/ sutaisytos, I d., Tilžė, 1895 m., 24 psl.; II d. Tilžė, 1898 m., 32 psl. Jis taip pat rašo ir pramoginės šokių muzikos.

Tad Vincas Kudirka savo kūrybinę duoklę Lietuvos kultūriniam renesansui pradėjo muzika, lyg tuo norėdamas pabrėžti, kad šia meno šaka lietuvių tauta greičiausiai ir aukščiausiai galėtų iškilti ir kitų dėmesį atkreipti.

Liepos 22 d. Šunskuose /tarp Marijampolės ir Pilviškių/ dideli Šv. Marijos Magdalenos atlaidai, į kuriuos iš apinkinių parapijų suvažiuoja daug žmonių. Kad geriau savo susirinkimą nuslėpti nuo žandarų 1889 m. per tuos atlaidus susivažiavo Varšuvos ir Maskvos universitetų lietuviai studentai aptarti Varpo reikalų. Susirinko J. Kasakaičio tėviškėje, netoli bažnyčios. Ryt dieną suvažiavimo dalyvius pasikvietė svečių į savo tėviškę Baltrušiuose Motiejus Lozoraitis. Suvažiavime dalyvavo V. Kudirka, J. Gaidamavičius, J. Staugaitis, J. Kaukas, P. Leonas, K. Grinius, A. Kriščiukaitis, St. Matulaitis, P. Matulaitis, klierikas T. Žilinskis, J. Adomaitis, M. Jankus, K. Bukaveckas ir jo brolis, A. Kronkaitis ir kiti. Iš viso apie 40 žmonių.

Šeimininkui M. Lozoraičiui pirmininkaujant, suvažiavime pirmiausia svarstyta Varpo redakcijos reikalai. Anais lietuviškos spaudos draudimo laikais leisti lietuvišką laikraštį – tai nugalėti daug sunkių kliūčių. Lietuvių periodinė spauda darė savo pirmuosius dar nedrąsius žingsnius. Nebuvo nei patyrusių laikraštininkų, nei juo labiau redaktorių. Veiklesnieji visuomenės veikėjai kiek sugebą savo mintis raštu reikšti, buvo pirmieji laikraštininkai. Rašė tai, kas jiems atrodė lietuviams tarėtų būti svarbu ir žinotina.

Daugiau bus

Montrealio Aukštesniųjų Lituanistikos kursų ir Seminaro mokiniai šokėjai Kursų išleistuvių proga pasirodyme. Foto Tony Laurinaitis.

Litauische Volkstänze in der schönen Volkstracht

Beim Besuch der Staatssekretäre der Länder-Flüchtlingsverwaltung im Litauischen Gymnasium in Hüttenfeld

Die schmucken Trachten und Volkstänze fanden bei den Gästen reges Interesse. (Bild: Kopetzky)

Vokiečių spauda gražiai įvertino Vasario 16 gimnazijos šokėjų pasirodymą ir gerai jiems plojo.

Keliaujame į Lietuvos kolchozus

Mums juos parodo: Agronomas P. Vasinauskas, Žemdirbystės Instituto Direktorius Dotnuvos Akademijoje.

Paprastai turistams, lankantiems okupuotą Lietuvą neleidžiama nuvykti į kaimą, netgi savo artimųjų aplankyti: sėdėk Vilniuje ir lauk, kol tau atveš seserį, brolį ar tetą. Bet štai agr. P. Vasinauskas teikėsi mums parodyti Aukštaitijos kampelį. "Tiesos" š. m. kovo 23 d. n-ry jis nupasakoja įdomių dalykų, linksmų vaizdelių. Kolūkiuesą "milionierių" ir atsilikusių. Apie pastaruosius profesorius pasakoja: "Ukmergėje prašome parodyti labaiausiai atsilikusį kolūkį".

Mums sako:

–Važiuokite į Pabaiską.

Čia aplankome daug kiemų, norėdami gerai pažiūrėti, kaip gyvena atsilikėliai. Vėliau buvome kolūkije "Lenino keliu" ir taip pat lankiemės pas valstiečius. Kada nors galėsiu aprašyti plačiau, koks skirtumas. Tiems, kurie skleižia gandą, jog atsilikusiame kolūkyje žmonėms geriau gyventi, pasiūlyčiau nuvykti į Pabaisko kolūkį ir pažiūrėti kaip gyvena kolūkietis Liševičius. Tarp kitko mes radom jį verdant naminę dagtinę. Jis išsižiojo sulaukęs nematytų svečių ir mes išsižiojome, pamatę nematytą vaizdą. Pagaliau apsiraminę klausiame

–Kam verdi, pardavinėti

–Ne, po savaitės Juozapas....

–Bet pats ne Juozapas? Pagaliau žmogelis paaiškina:

–Gyventi sunku. Mes visi po truputį išverdame, po truputį par...–jis nebaigė šio žodžio.

"Pabaisko merginos gražios. Ir joms reikia šilkinių suknelių, reikia laikro dukų... Mama turėdama priaugančią dukrą, neduoda ramybės tėvui, kad pirktų... Tėvas jokiu kitu pajamų neišgalvoja–verda naminę degtinę!"

Tai štai, matyt, viena iš priežasčių, kodėl užsienines turistas neįleidžiamas į okupuotos Lietuvos kaimą. Valdžia, turbūt, nenori, kad jis pamatytų, kaip lietuvis kaimietis savo naminiais bravorėliais nukonkuruoja rusišką "stolovąją vodka".

Patiriame iš draugo Vasinausko šiek tiek ir apie derlius. "Nei Ukmergė, nei Utena niekuo nepagarsėjusios. Čia nerasi nei vieno Socialistinio Darbo Didvyrio, čia neatvežta jokios respublikinės vėliavos. – Pasvalys pernai grūdų vidutiniškai gavo iš hektaro 16, 8 centnerio, Ukmergė–lo, 1 centnerio, o Utena–8, 3 centnerio....

Arba štai vaizdelis iš garsiųjų Tauragnų: "Atvažiavome į Tauragnus, į Teofilio Tilvyčio apdainuotą tėvišką. Brendame per pusnynus iš vieno kaimo į kitą ir vis liūdniau darosi... Žemė čia labai prasta, akmenų labai daug, visuomeninis ūkis labai nuvarytas, žmonės gyvena labai skurdžiai... o pirmininko namas visų gražiausias... Užeiname į Tauragnų kolūkio kontorą–užsigulę rašo keli raštininkai. Rašo fermoje, kurioje vos pastovi sulysusios karvės, rašo sandėlyje, kuriame grūdų beveik nėra. Kiekvieną šapelį surašo, bet kas iš to? Užeinam e pas vieną kolūkietį ir nustembame. Griūdys dažytos, langai dažyti lovos nikeliuotos, čia pat naujitėlaitis mopėdas, radijo aparatas, žurnalijant stalo. Abu vaikai mokosi, žmona kolūkije nedirba, o tėvas darbo metu šiltoje grįčioje skaito žurnalą "Mūsų Gamta".

–Kiek, sakau, pernai gavai už darbadienius?

–Iš viso išdirbau 25o darbadienių ir iš viso gavau 5o rublių ir 2, 5 centnerio javų.

–Gal galėtum paaiškinti kaip už 5o rublių šitaip galima gyventi?... Žmogus tyli ir nieko nenori aiškinti. Tada aš jam metu užgaulų žodį:

–Vagi?

–Ne, nevagiu.

–Iš Amerikos gauni siuntinį?

–Ne.

Pagaliau po pauzės jis išskaičiuoja, kiek jis gavo pajamų už parduotą telyčią, už parduotus bekonus, už pieną, už paršus, už vilną, už kiaušinius ir taip toliau. Priskaičiuojama daugiau kaip 9oo rublių. Iš individualaus ūkio jis gavo žymiai daugiau pinigų, negu iš visuomeninio ūkio. Bet taip sugeba "ūkininkauti" tik vienas kitas.. Daug negražių dalykų mums papasokojo žmonės apie Tauragnų kolūkio pirmininką. Žmonės prisispyrę siūlė mums užeiti pasižiūrėti, kokie pirmininko baldai. Jie pasakojo apie tai, kaip jis girtuokliauja, kaip rajoną mulkina.

–Ir jus apstatė, nes žinojo, kad atvažiuosite, –sako mums vienas žmogelis

–Kaip tai?

–Mėšlą vežti suvarė tik šiandien. Rytoj tos komedijos jau nebus.

Iš tikro. Kai mes buvom Tauragnuose, apie fermą virė darbas. Vieni vežė mėšlą iš tvarto į vienkinkes roges, kiti iš vienkinkių į traktorines, treti iš traktorinių vertė į krūvą ant balto sniego. Darbas virė. Mūsų operatorius V. Paliulis filmavo, o žmonės kaž kodėl vis juokėsi.

Vakre mes išvažiavome tačiau kitą dieną pasiuntėme "slapuką". Tikrai toli gražu nebaigtas mėšlavežis buvo nutrauktas. Ties fermomis buvo ramu, o žmonės iš ežero vandenį vežė kiekvienas į savo namus...

– – –

Ar bereikia tad stebėtis, kad dabartiniai Lietu-

Nukelta 7–tan puslapin.

VYT. RIMKEVIČIUS. ROMANAS

STUDENTAI

35.

MADONA

Dvi dienas Gedas Knystautas gulėjo be sąmonės. Dvi dienas ir naktis jis klejodamas šaukė kažką apie Kuršą, užmuštą vadą arba garsiai sprendė geometrijos uždavinius. Jo veidas buvo blyškesnis už seselės chalatą.

Seselė, Laima Karaliūtė, sėdėjo prie stalelio ir miegojo pusiau atmerktomis akimis. Taip jau buvo įpratusi. Prie lempos gulėjo atversta „Raupsuotoji", ant grindų — nuslinkęs siuvinys. Niūrioje, pustamsėje palatoje su klejojančiu, o gal bemirštančiu žmogumi sesutė atrode maža ir silpnutė. Ant jos kaktos užšukuoti lygūs plaukų karčiukai, maža galvelė su madoniškais antakiais buvo nusvirusi ant peties.

Rodės, kad ji su baltu rūbu atėjo į šią palatą ne iš liūtimi pažliugusių laukų, per kuriuos žengė pirmas pavasaris.

Rodės, kad jai ne vieta šioje žemėje, kur naktį trinksi šūviai, kur kelia iš privažiavusio prie ligoninės vežimo kruviną, dejuojantį žmogų.

Rodės, kad ji trumpam nužengė iš Rafaelio paveikslo, o kai tik nubus ir viską pamatys, pasibaisėjusi tuojau grįš atgal.

— Sesele...— sušnabždėjo sužeistasis.

Laima neišgirdo.

— Sesele!..— Gedas pakartojo garsiau.

Laima atmerkė akis. Ji buvo pripratusi prie sužeistojo klejojimų, ir šis neįprastas šnabždesys ją tuojau pabudino.

— Gyvas?..— vėl sušnabždėjo jis.

Laima pasilenkė prie jo ir nusišypsojo.

— Madona!..— ištarė sužeistasis.

Laima nesuprato, ar jis vėl klejoja, ar meldžiasi.

Sužeistasis nebuvo pagyvenęs žmogus, kaip iškart pasirodė Laimai. Jam, mokytojų seminarijos komjaunimo organizacijos sekretoriui Gedui Knystautui, buvo dvidešimt penkeri metai.

Slinko dienos, ir peršautas dešinysis Gedo petys ėmė gyti. Rytais jis sutikdavo Laimą vienu ir tuo pačiu:

— Madona!

Į molinį puodelį ji pamerkė žibuoklių ir pastatė prie Gedo lovos.

— Madona, tavo akys kaip žibuoklės,— sakydavo jis.

Laima buvo nekalbi. Ji niekuomet nerasdavo aštresnio žodelio atsikirsti ir išeidavo, tartum šis žmogus būtų jai pasakęs kažką nemalonaus.

— Jūs bolševikas? — kartą paklausė Laima.

— Tas pats,— atsakė Gedas.

„Jis netikras bolševikas,— pagalvojo Laima.— Per daug linksmas."

Gedas pradėjo vaikščioti. Jis atsargiai, kad nekrestelta peties, pirmąkart išslinko į koridorių. Koridoriaus gale stovėjo sargybinis. Gedas priėjo.

— Ar tik ne mano dūšią saugoji, kad neišskristų?— paklausė jis.

— Šunsnukį saugoju,— atsakė sargybinis.

— Kokį šunsnukį?..— nesuprato Gedas.

— Banditą gydo, popina, tai ir saugoju.

— Banditą?!.— nusistebėjo Gedas ir pravėrė palatos duris.

Prie lovos ant stalelio stovėjo toks pat puodelis su žibuoklėmis, kaip ir pas jį.

Gedas užtrenkė duris.

— Kas leido atnešti gėlių?!— piktai paklausė sargybinio.

— Pamėgink šitai seselei neleisti...— sumurmėjo sargybinis.— Sako,— tokia tvarka ligoninėj...

— Kokia seselė?

— Laima... Kaip jos?.. Karaliūtė.

— Išmesti gėles! — paliepė Gedas.

Grįžęs į savo palatą, jis išmetė pro langą Laimos atneštą puodelį su žibuoklėmis.

Be žibuoklių tarsi apniuko palata. Laima ateidavo, pamatuodavo temperatūrą, įšvirkšdavo vaistų. Gedas jai atsidėkodavo perdėtu mandagumu. Ji nekreipdavo dėmesio — buvo tokia kaip visados.

— Madona, jūs labai dosni,— kartą neiškentė Gedas.

Laima klausiamai pakėlė antakius.

— Ir man, ir banditui gėles dovanojate!

— Aš ne dovanoju, o atnešu,— ramiai atsakė Laima.— Jūs man visi vienodi.

— Kaip tai vienodi? — apstulbo Gedas.

— Labai paprastai. Ligoniai, štai ir viskas.

— Ir banditams tarnautum?! Džiaugiesi galėdama jį slaugyti!..

Gedo žodžiai Laimą įžeidė. Ji numetė ant stalelio termometrą, norėjo išeiti iš palatos, bet sustojo prie durų.

— Jūs šaudotės. Jus slaugyk. Klejojate. Prie jūsų sėdėk,— ji kalbėjo tartum pati su savimi.— Kam visa tai?! Kam tas kraujas, kančios? Aš pavargau į jas žiūrėdama.

— Tau tik aštuoniolika metų,— priminė Gedas.

— Treji metai aš tvarstau žaizdas. O jūs didvyrius vaizduojate,— įsikarščiavo Laima.— Kam šita maišalynė?!.

— Kam? — niūriai klausė Gedas.— Kad daugiau jos niekados nebūtų! Tam! Žmonės ketverius metus išgulėjo apkasuose. Tu pavargai, ne jie. Žmonės iš naujo gyventi pradeda, o banditai ne tik juos bet ir jų vaikus žudo. O tau visi vienodi. Mano draugui banditai

Nukelta 4–tan puslapin.

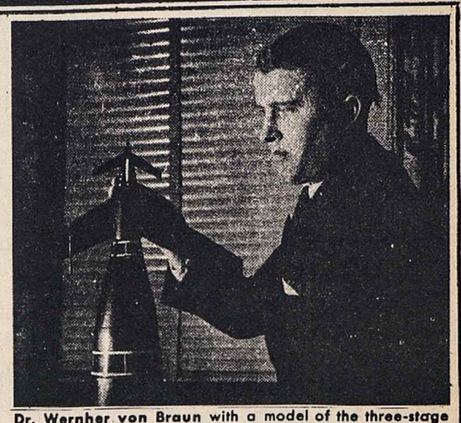

Dr. Wernher von Braun with a model of the three-stage rocket he designed to penetrate the atmosphere into space

Von Braun paruošė trijų laipsnių raketą, kutia du JAV lakūnai skris trijų dienų kelionei aplink Žemę ir jos metu darys didelius bandymus.

AT HOME WITH WIFE

Jonny White prieš išskrisdamas į padangės muzikuoja ir linksmina savo žmoną.

KULTŪRINĖ KRONIKA

KAS DALYVAUJA KANADOS LIET. JAUNIMO KONGRESO MENINĖJE PROGRAMOJE?

Kanados Liet. Jaunimo Kongreso Komitetas, po ilgesnio susirašinėjimo su bendruomenės apylinkėm ir paskirais menininkais, jau gali paskelbti meninės programos dalyvius.

Kaip jau anksčiau minėta, meninė programa bus sudaryta iš dviejų dalių: a/jaunimo talentų pasirodymų penktadienį ir šeštadienį, b/akademinio lygio menininkų koncerto sekmadienį.

Talentų pasirodyme jau užsiregistravo dalyvauti aštuonios bendruomenės apylinkės: Torontas, Montrealis, Hamiltonas, Londonas, Rodney, Delhi, Sudbury ir Wellandas. Programoje yra tautiniai šokiai, scenos vaizdeliai, instrumentalinė muzika/pianinas, akordeonas, klarnetas, kanklės/, jaunimo choras, deklamacija, melodeklamacija, humoristinis trilogas ir savo kūrybos skaitymas. Komisija laukia atsiliepiant ir kitų bendruomenės apylinkių. Argi kitose apylinkėse nebėra galinčio pasirodyti jaunimo?

Sekmadienio koncerte pagrindinę programą atliks mūsų iškilioji solistė L. Šukytė, akompanuojama D. Skrinskaitės, mūsų komiteto muzikinės dalies vadovės. Kitą to pat koncerto dalį atliks pianistas, Toronto universiteto muzikos fakulteto studentas T. Gurevičius.

Kongreso informacinė Komisija.

G. GALVAI – 60 M. AMŽ.

Š. m. kovo 3d. 60 metų amžiaus sukako Gediminui Galvanauskui-Galvai. Jis gimęs Zizonių km., Vabalniko valsč., Biržų apskr. Ekonomistas, tarptautinio ūkio studijas gilinęs įvairiuose miestuose Lietuvoj dirbo ūkio, statistikos srityse-įvairiose ministeri jose, buvo prekybos instituto docentu, 1941 m. Biržų miesto burmistru. Visos eilės laikraščių, žurnalų neprikl. Lietuvoje ir išeivijoje bendradarbis, 1953-1955 m. vadovavo VLIKo Informacijos Tarnybos radijo skyriui. Šiuo metu gyvena Čikagoje, JAV. E.

DR. J. GIRNIUI – 50 M. AMŽIAUS.

50-sias gimimo metines š. m. gegužės 25 d. minėjo pasižymėjęs lietuvis filozofas ir visuomeninkas dr. Juozas Girnius. Jis gimęs 1915 m. Sudeikiuose, Utenos apskr. Studijas gilino užsienyje. Vytauto Didžiojo Universitete dėstė filozofiją. 1951m. įgijo dr. laipsnį Montrealio universitete, Kanadoje. Girnius ypatingai domisi egzistencine filosofija. Šalia visos eilės straipsnių, išeivijoje išleistų svarbių knygų, Girnius daugiau, kaip 10 metų redagavo L. Enciklopedijos tomus. Aktyvai reiškėsi visuomenės veikloje, ypač ateitininkuose. Nuo šių metų pradžios yra "Aidų" žurnalo redaktoriumi. E.

Rūta Semogaitė šiemet baigė McGill Universitetą Bachelor of Arts, Honor, in Psichology ir tęs mokslus toliau, siekdama Masterio laip.

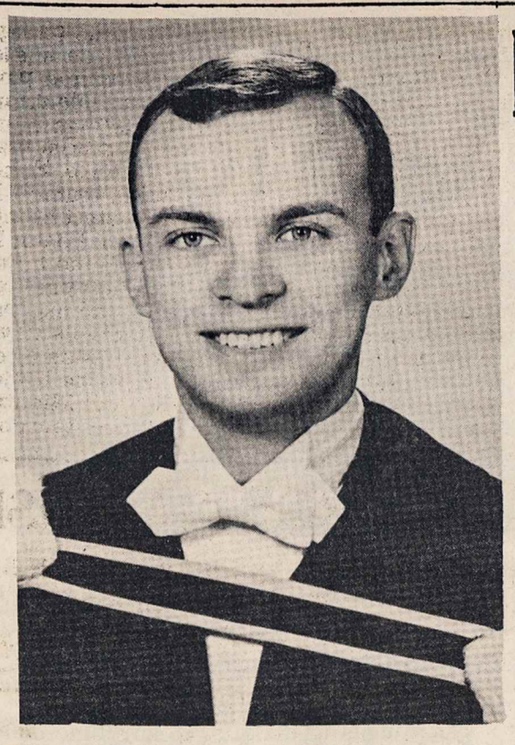

Edmundas Kalakauskas gerai baigęs Loyola Universitetą, jau pakviestas į Ottawą dirbti federalinės vyriausybės Insurance Departmente ir pasiryžęs tęsti mokslus Ottawos universitete

NEVERTA SPAUSDINTI NOVELĖ

Mūsų spaudoje nekartą rašyta apie silpnus kurinius, laimėjusius literatūrines premijas. Spėliojama, kas kalti.

Neseniai "Moteris" paskelbė konkursą laimėjusių novelę "Sliužai". Autorė Rūta Kleva Vidžiūnienė. "Sliužais" norima pavaizduoti lietuvius... vieni kitiems dantis išspardančius, bekortuojant. Laidokavimas, pataikavimas, išsigimimas, papirkinėjimas, kyšininkavimas. Jie visi naujieji ateiviai lietuviai.

Jau ne kartą spaudoje R. K. Vidžiūnienę puolė, dergė lietuvius. Šiuo kart ji bando šlykščių rašymu "novele" teršti dypukus. Jos "Sliužai" neturi jokios literatūrinės vertės. "Sliužais" pasinaudos komunistai, džiaugdamiesi, kad "fašistus demaskuojantis kūrinys" laimėjo premiją.

Paskaiciusi O.

IŠ MENO META ŽMOGŲ

Los Angeles dailiųjų menų klube, pirmininkaujant rašytojai A. Rūtai, vyko pasikalbėjimas apie modernųjį meną, paskaičius eilėraščių,

B. Brazdžionis, pasiklausęs eilėraščių pasakė: Kiekvienas žmogus turi savo tembrą, bet... beveik visų rašytojų kūryba atrodo perleista per vienodų skylučių koštuvą...

Tininis: laiko dvasia ar...da veikia moderniąją kūrybą?

Celiešius: Ieškojimas naujų formų...

Pautienius: Dabar dailininkais darosi visi. Buvo 30, o dabar 330. Amerikoje 5 milionai mėgėjų... lengviausia dabar būti dailininku...

Budriūnas: Dabar mene nėra didelių reikalavimų. Ir gyvenimas suprastėja. Čia turėjome šaunų balių, o jame buvo jaunuolių su megstukais, iš po kurių kyšojo marškiniai, ir jie šoko su balinėmis sukniomis pasirėdžiusiomis. Laisvumas eina iki primityvumo.

Celiešius: Bet dvasios išraiška yra kultūra...

Pautienius: Mene daug yra šarlatanizmo, bet juo žmonių neapgausime.

Švaistas: Stai X dail. todėl modernus, kad nemoka piešti...

Raila: Jis visiems, – moterims, vaikams, – duoda tą patį veidą... Dabar ir šokiuose kaip ir mene, nėra logikos...

Tininis: Moderniame mene nėra žmogaus.

Celiešius: Žmogus iš meno negali būti išbrauktas. Juk žmogus yra kūrėjas.

MIRĖ LENKŲ RAŠYTOJA MARIA DAMBROVSKA

Gegužės 19 d. Varšuvoje mirė žymiausioji vyresniosios kartos, 76 m. amž. lenkų rašytoja Maria Dambrovska.

TREJOS DEVYNERIOS

VEDA DR. GUMBAS

GERA ODA

Drabužių parduotuvėje pilietis matuojasi odinį páltą, patarnaujamas įmonės tarnautojo.

– Puiku. Kaip man siūta – džiaugiasi pirkėjas.

– Matai, čia jau tokia oda... Ji ir ant jaučio labai gerai gulėjo...

SUNKIAI IŠMOKAMAS

Teisme, kur buvo kaltinamas jaunuolis, teisėjas priekaištavo jo tėvui:

-Jūs gi tėvas ir neišmokinate sūnaus būti geru, kaip turi elgtis, kad nepatektų į teismą.

-Pone teisėjau, aš jį mokinu, bet jis vis patenka į kalėjimą, nes pasiduoda pagaunamas.... Jis negabus gal... atsakė teisėjui nusikaltėlio tėvas.

TRUPMENOS

Jeigu jauną vesti ketat,
Pasakykit, kiek jums metų
-Kiek vaikel aš jų turiu?
Šešiasdešimt keturių....
– o – o – o – o –
Pasistengsiu jį išvyti, –
Už mane labiau jis švyti.

– o – o – o – o –

Aukštai sėdėjo,
Nematė žemės,
ir draugų,
neteko žado...
Pažemino, –
Vėl tapo žmogumi,
Atgavo viską,
Ką anksčiau prarado...

PAMOKA TEISĖJUI

Teisėjas kaltina teisiamąjį, bet šis ginasi:

-Tiesa, aš nusižengiau, bet kodėl? O buvo taip, kad mano viršininkas buvo, kaip pasirodo, sukčius. O juk ir patarlė sako: Su kuo sutapsi, tuo ir pats patapsi. Tai reikia bausti pirmiausia mano viršininką...

MINIATŪROS

Poeto net užmestos skrybėlės ieškojimą ištikimas kritikas vadino ieškojimu.

-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o

Neretai jaunuoliai iki vedybų vienas kitam rodo širdį, bet po vedybų jau rodo ... iltis.

-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-

Karštakošiai dažnai pri — verda tiek košės, kad jai išsrėbti tenka šauktis policiją.

-o-o-o-o-o o-oo-oo-o-

Patalpas jis pradėjo valyti pirmiausia apšvarinant kasą...

● Vandenyje jis jautėsi taip, kaip žuvis ant kranto.

PERDAUG ATSARGI AMERIKIETĖ

Amerikietė turistė paprašė fotografą ją nufotografuoti prie senoviškos šventyklos griuvėsių Graikijoje.

-Tiktai nufotografuokite taip, kad nebūtų matomas mano automobilis, nes vyras galės nusigąsti pamanęs, kad aš sugrioviau šį pastatą, -prašė fotografo amerikietė....

Alg: Kačanausko vedamas,
New Yorko lietuvių choras „Rūta", kurį mes dažnai girdime per radio. Foto: V: Maželio

KASIULIS — Gulinti moteris (pastelė)

Šviesos sambūrio Chicagoje suruošta Kasiulio paroda turėjo didelį pasisekimą (Dirva):

STUDENTAI Atkelta iš 3-čio puslapio.

į panages adatas suvarė ir nužudė. Aš mačiau kirviu sukapotus ir druska apibertus vaikus. Tai, žinoma, tau perdaug prozaiška! Tai ne „Raupsuotoji"...

Laima tą vakarą ilgai galvojo. Ją ne tiek paveikė Gedo žodžiai, kiek tas įkarštis, su kuriuo jis kalbėjo.

Gydytojas Valys jai pasakodavo visai ką kita: „Kur senosios Lietuvos istorija? Kur jos menas? Bolševikai viską mindo savo purvinom kojom. Jiems nieko nėra švento. Žmogų užmuš ramiausia sąžine. Kas jiems — prieš Dievą neatsako. Bet kovoja miške vyrai už Vytauto žemę!.."

Laima prisimėnė, kad „Vytauto žemėje" gyvenęs jos tėvas „Vytauto žemė", „Senosios Lietuvos istorija". Laima ėmė idealizuoti viską, kas buvo praeityje.

Kam tas triukšmas, tie naktiniai šūviai?! Ji troško ramybės, ramybės... O ramybės nebuvo.

Gydytoją Valį už spekuliaciją vaistais nuteisė trims metams. Jis dievagojosi esąs nekaltas. Laima patikėjo. Tada ji, septyniolikametė mergina, pasižadėjo laukti, kol jis sugrįš, ir tik už jo ištekėti. Valys rašydavo iš kalėjimo. Laima jam atsakydavo ir laukė grįžtant, įtikinusi save, kad jį myli.

Gedas sujaukė jos gyvenimą. Jis dabar tartum dėl to ir gulėjo ligoninėje, kad ginčytųsi su Laima. Ji nevengdavo ginčo, kiek pajėgdama, Valio žodžiais, atsikirsdavo.

Gedas išėjo iš ligoninės. Taip jie ir išsiskyrė — nei draugai, nei priešai.

Pati nejausdama, Laima persiėmė daugeliu Gedo minčių.

Teberašydavo Valiui, bet vis rečiau ir prisiversdama.

Užėjo Gedas, mokydavo ją groti akordeonu, įkalbinėjo:

— Stok į vakarinę mokyklą.

— Kam ji man?..— atsikalbinėjo Laima.

— Dėl manęs tai padaryk, Madona,— sakydavo Gedas.

Baigęs mokytojų seminariją, jis išvažiavo į Pedagoginį Institutą. Laima pradėjo lankyti vakarinę mokyklą. Jis parvažiuodavo ir visuomet užduodavo išmokti akordeonu naują kūrinį.

...Parvažiavo Gedas Spalio šventėms. Laima turėjo išmokti „Dunojaus bangas". Kiek vakarų ji prasikankino prie tų „bangų" ir visuomet susipainiodavo. Grojo Gedui. Vieną kartą susimaišė, mėgino pasitaisyti — vėl nepataikė ir, užsikniaubusi ant akordeono, pravirko. Gedas, nesitikėjęs to iš Laimos, apkabino ją per pečius.

— Kas su tavim?! Na, sakyk, Laimuže...

— Aš visai negabi...— ašarodama skundėsi ji.— Niekas man nesiseka. Tu tyčia man šito nesakai... Manai, kad aš gudruolė, o aš visiška kvailutė.

Gedas neištvėrė ir ėmė juoktis. Laima, patempusi lūpą, nepatikliai pasižiūrėjo į jį. Gedas jau nesijuokė, o kvatojosi. Nušluosčiusi kumštuku ašaras, susijuokė ir Laima...

Po to ji jautėsi tartum pakilusi iš sunkios ligos.

Laima neberašė Valiui, nors sąžinė priekaištavo: „Prižadėjai... Jis laukia..."—„Nebegąliu! — stengėsi pateisinti save.— Aš jo bijau dabar... Viešpatie, būčiau ištekėjusi už tokio! Gyvenimo nebūčiau mačiusi..."

Grįžo iš kalėjimo Valys.

— Ordiną nori užsidirbti?! Žmones pradėjai ėsti?! — užsipuolė Laimą.

— Tu toks pat grįžai,— atsakė ji.— Aš maniau pasimokysi.— Laima pati stebėjosi, kad ji tokia rami — Valys jai buvo visiškai svetimas.

— Atsimink, per mane nebus gyvenimo nei tau, nei tavo pribuišiui,— grasė Valys.— Grįžk!

— Mirti lengviau, negu gyvam lįsti į karstą,— atsakė jam Laima.

Gedas Institute gavo Valio laišką. Į voką buvo įdėti keli Laimos laiškai. Pats Valys rašė:

„Pasiskaitykit, ką man rašė šioji nekaltybė. Aš su ja prieš tai, kai buvau nekaltai apkaltintas, gyvenau kaip su žmona. Dabar grįžau, ji vėl maldauja, prašo gyventi su ja. Aš atsisakiau, tai ji mano įpediniu nusižiūrėjo Jus. Nenoriu, kad Jūs pražudytumėte savo jaunystę su šita moterimi. Tuo ir paaiškinamas mano laiškas Jums.

Su pagarba
Arūnas Valys"

Per plepesnes ligoninės sanitares jis paskleidė gandą, kad gyveno su Laima. Tai buvo per daug. Laima vaikščiojo užverktomis akimis. Valys ciniškai siūlė:

— Gyvenk su manim. Viską sutvarkysiu. Jei ne — čia dar tik pradžia.

— Daugiau tu man nieko negali padaryti. Užmušti tave per maža,— Laima pyko ant savęs, kad ji tik silpna moteris.

Atvažiavo Gedas. Jis tylėdamas padavė jai Valio prisiųstus laiškus.

— Tavo?

— Mano,— atsakė Laima.

Jis buvo išbalęs kaip tada, po sužeidimo.

— Mane slaugydama jam rašei?

— Tu nieko nesuprasi ir neatleisi,— atsakė Laima.— Išeik.

Jis parodė Valio laišką.

— Ar tai tiesa?

— Melas... Visur melas.— Laima pravirko.

Gedas pakėlė Laimos galvą.

— Atleisk man,— tarė jis.

Laima nesidžiaugė. Ji žiūrėjo į Gedą, lyg kažko jam pavydėdama.

Nukelta 6-an puslapin.

Atsisveikina į kelionę aplink žemę
Gemini-4 command pilot James A. McDivitt

MONTREAL

KĄ SAKO PREKYBININKAS P.KAUFMANAS

Kas Kaune nepažinojo p.Kaufmano kai jis 19 metų buvo vedėju akc.b-vėje "Gelumbė", kurio savininkai buvo audinių fabrikas Litex, pasinaudoję jo patarnavimais, dabar gerai jį pažįsta.

Kaip gabus prekybininkas ir savo specelybės žinovas, p.Kaufmanas kyla, plečiasi ir tampa didelio jau masto prekybininku. Iš mažos krautuvės, jis jau persikėlė į žymiai didesnę ir patogesnę 4115 St. Laurent, nors toje vietoje gauti patalpas krautuvei buvo nepaprastai sunku. Bet p. Kaufmanas ne bet ką ir paėmė, -jis gavo vietą, kur prie jo krautuvės sienos yra ir aikštė automašinoms pastatyti, kad jo klientai turėtų visus patogumus. Visa tai, kelia susidomėjimą, to dėl pirmai progai pasitaikius, aplankiau p. Kaufmano įstaigą naujoje vietoje, ir jį paklausiau:

- Kaip, Pone Kaufmanai, tokiu trumpu laiku galėjai išvystyti biznį? Tur būt turi labai daug klijentų?

- Mano biznio didelio išaugimo priežastis yra tame, kad nuo pat pradžios aš klientams daviau geriausios rūšies prekes už pigiausią kainą be jokių derybų. Kai dėl klientų, tai jų yra visokių tautybių: lietuvių, lenkų, rusų, ukrainiečių, anglų, francūzų, kinų, portugalų, ispanų ir tt. Visų negaliu išskaičiuoti, bet turiu tik tai vieną filipinietę, kuri man sako: Aš ateinu pas p. Kaufmaną, nes jis teisingai duoda.

- O kodėl tiktai vieną?

- Na gi todėl, kad Montre alyje filipiniečių nėra, o ji yra atvykusi čia McGill universitete studijuoti medicinos. O kiek žmonių yra mano klientai, sunku ir pasakyti, gal 20,000, gal 50,000, aš jų negaliu suskaičiuoti.

- O kiek lietuvių?

- Daugelis lietuvių ateina, bet bendrame skaičiuje jie sudaro gal apie 5 %.

Bet lietuviai man - visai atskiras klausimas. Aš pats lietuvis. Lietuviai man daug padėjo vokiečių okupacijos metu, ir todėl aš noriu jiems atsilyginti savo ypatingu dėmesiu ir todėl jiems darau visadą specialę nuolaidą. Jie man padėjo Lietuvoje, aš jiems čia noriu padėti.

Tiesą sakant, pasikalbėjimo metu, kai p.Kaufmanas nuo to atitrūkdamas bėginėjo aptarnauti klientų, per tą laiką kelios lietuvės moterys buvo užėjusios pirko pasij medžiagos: suknelėms, paltams, skareles, batinius sau ir siuntiniams į Lietuvą, nes p.Kaufmanas siunčia ir siuntinius.

Įdomu buvo stebėti, kaip p.Kaufmanas žino, kur kas padėta, nors medžiagų visokiausių tiesiog kalnai - visos sienos aptaisytos lentynomis ir visos lentynos užverstos iki pat lubų. Teko stebėti kainauji klientai, pirma išėję iš krautuvės, bet pavaikščioję po kitas krautuves, sugrįžo pas p. Kaufmaną ir čią pirko įvairius audinius, nes įsitikino, kad čia tikrai viskas urmo kainomis.

Tikrai, kai dabar p. Kaufmanas persikėlė į ruimingesnes patalpas, pagausėjo ir prekių ir jų asortimentas, - pasirinkimas didžiulis. Kas apsilankys, įsitikins, kad p. Kaufmano krautuvėje atrodo taip, kaip Kaune būdavo Laisvės alėjoje, ar panašiai. Čia ne tiktai medžiagos, bet ir kostiumą galima užsisakyti "made to the mesure" ir pigiausia kaina - 50 dol. Korespondentui pačiam teko tuo pasinaudoti. Geriausia pačiam įsitikinti atsilankius pas p.Kaufmaną.

Koresp.

ŠV.KĄZIMIERO PARAP. ŽINIOS

Sekmadienį maldos ir atgailos diena už pavergtą Lietuvą, kurią rusai užėmė prieš 25 metus. 11 val. bus aukojamos iškilmingos mišios už persekiojamą bažnyčią Lietuvoje ir pavergtą Tėvynę. Visi tikintieji prašomi prieiti prie Šv.Komunijos ir ta intencija pasimelsti.

Jaunučių choras užbaigė šių metų giedojimą. Po mišių buvo kuklios vaišės, kurias surengė p.Gabrusevičienė ir p.Tušienė. Visiems tėvams, leidusiems savo vaikus į chorą, nuoširdus ačiū.

Parapijos piknikas birželio 20 d.pp. Vekterių vasarvietėje.

Parapijai aukojo: Anastazija Stankienė 200 dol., J.Kontautaitė 10 dol. ir Br. Abromonis 5 dol.

NESUSIPRATIMAS

Tūla montrealietė, kuri nepasakė savo pavardės telefonu kaltino red., kad įdėjo p.Pranskūno ir p. Kelmo straipsnius. Jai nepatikę, kad tuose straipsniuose giriami dipukai ir peikiami vyresnės kartos ateiviai. Bet gi... tuose straipsniuose visiškai nerašoma apie vyresnės kartos ateivius, o vien apie dipukus. P. Pranskūnas rašo, kad daugelis jų nesugeba čia pritaikyti savo specialaus mokslo gyvenimui ir dirba sunkius darbus, o p. Kelmas rašo, kad daugelis jų prisitaikė ir galėtų gerai gyventi, bet ... paseno ligoti ir negali pasinaudoti ir tuo ką turi... Tai vis kalba apie dipukų nesekmes, bet ne apie vyresnės ateivijos lietuvius. Patarti na atidžiau skaityti.

BALTIC WOODWORK CO.
DAROMOS ĮVAIRIOS DURYS, LANGAI, VIRTUVĖS KABINETAI IR KITI ĮVAIRŪS MEDŽIO DIRBINIAI.
K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS.
Adresas: 547 Lafleur Str., LaSalle.
Montreal, P. Q. Tel. DO 6-3884.

Baltica Investment Corp.
Autorizuotas kapitalas $ 120.000
J. Skučas, Prez. RA 2-6152 6966—44 Ave. Rsmt.
Superkame sklypus ir žemę Montrealyje bei apylinkėje.
Už indėlius mokame 8% dividendo

JOE'S BUTCHERY & GROCER
J. LAURINAITIS
ALUS IR ĮVAIRIAUSI MAISTO PRODUKTAI.
ILGAMETIS PRITYRĘS SAVININKAS ŠVIEŽIŲ IR RŪKYTŲ DESRŲ GAMYBOJE.
VISKĄ PRISTATO Į NAMUS ARBA Į PARENGIMŲ VIETAS.
PRISTATYMAS GREITAS IR SĄŽININGAS Į VISAS MIESTO DALIS.
1918 FRONTENAC ST. Montreal. LA 4-0209

Tel. 525-8971
Tony's Photo Studio
PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVĖS - MAŽAMEČIAMS
ĮVAIRIOS PROGOS
1920 Frontenac St. Montreal, P. Q. T. Laurinaitis

LaSALLE AUTO SPECIALIST Reg'd
SAV. G. DESROCHERS
Taisau ir dažau lengvas mašinas
7717 GEORGE LASALLE, QUE.
(Priešais „Nepriklausomos Lietuvos" redakciją)
Tel.: garažo 366-0500
namų 366-4203

GEORGE LAVINSKAS
ALLSTATE INSURANCE
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.
268 - 2nd Ave., LaSalle. Tel: 366-5309.

M. MAČIUKAS
VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ
SIUVĖJAS
AUKŠTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS
ANGLIŠKOS IR ITALIŠKOS MEDŽIAGOS
Kostiumų kainos (su vienom kelnėm) $65, $75, $85 ir $95
Atskiros kelnės nuo $15 iki $25.
79 ir 81 St. Zotique St. E.
Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

SIUNTINIAI LIETUVON
IR USSR KRAŠTUS
Įvairūs siuntiniai. Maisto siuntiniai iš Anglijos ir sandėlių, esančių Sovietų Sąjungoje. Dovanų siuntiniai: automobiliai, motociklai, šaldytuvai ir t. t. Pačių klijentų sudaryti siuntiniai. Visi siuntiniai apdrausti.
Janina Adomonienė
1674 Couvrette, St. Laurent. 9. Tel. RI: 4-6940.

BELLAZZI - LAMY, INC.
DO 6-6941 7682 Champlain Blvd. LaSalle
Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.
Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.

A. NORKELIŪNAS
Commisioner of the Superior Court of Montreal
MONTREAL ENTERPRISES REG'D
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.
6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)
Montreal 36, Que. Tel. RAymond 7-3120.

ME 7-6727
DE LUXE CLEANERS
Sav. P. RUTKAUSKAS
117—6th Avenue, Lachine.

Telefonas 768-6679
WINDSOR
DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.
Valome visokius drabužius ir kitą Jūsų namų apyvoką.
Savininkai:
A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus.
1205 CHURCH Ave., Verdun, Montreal.

Išmokime plaukyt, pataria Raudonasis Kryžius.

TAIP ATRODO NAUJA PREKYBINKO KAUFMANO KRAUTUVE

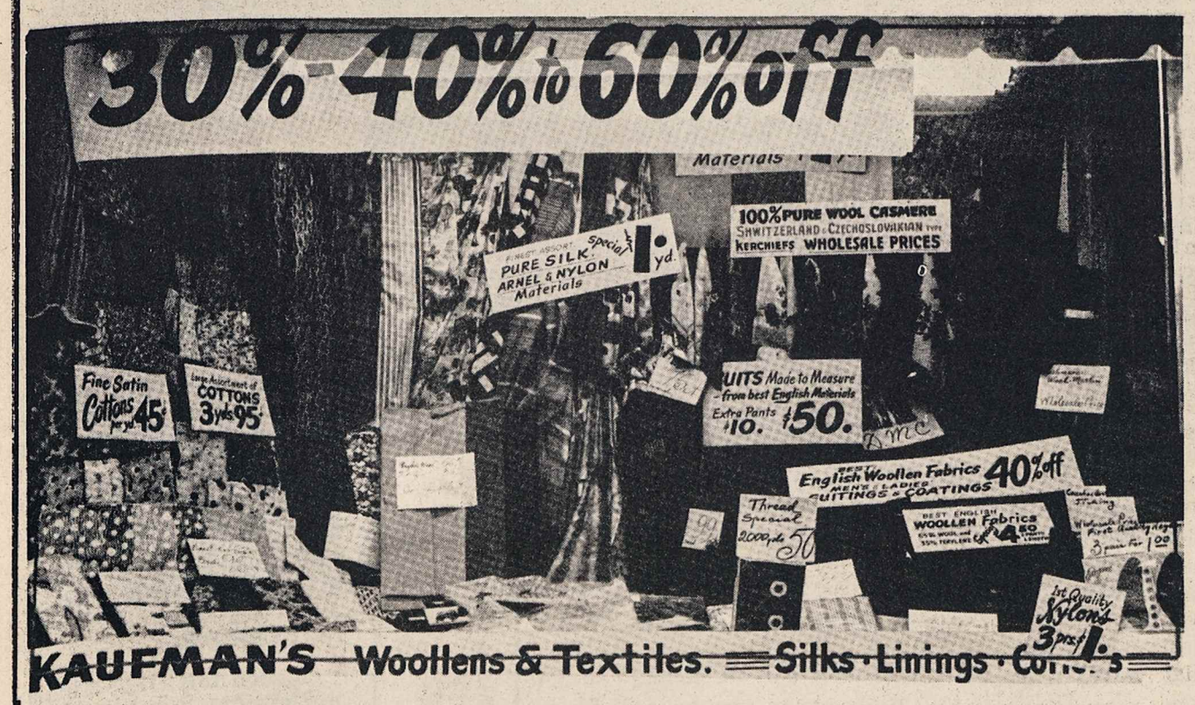

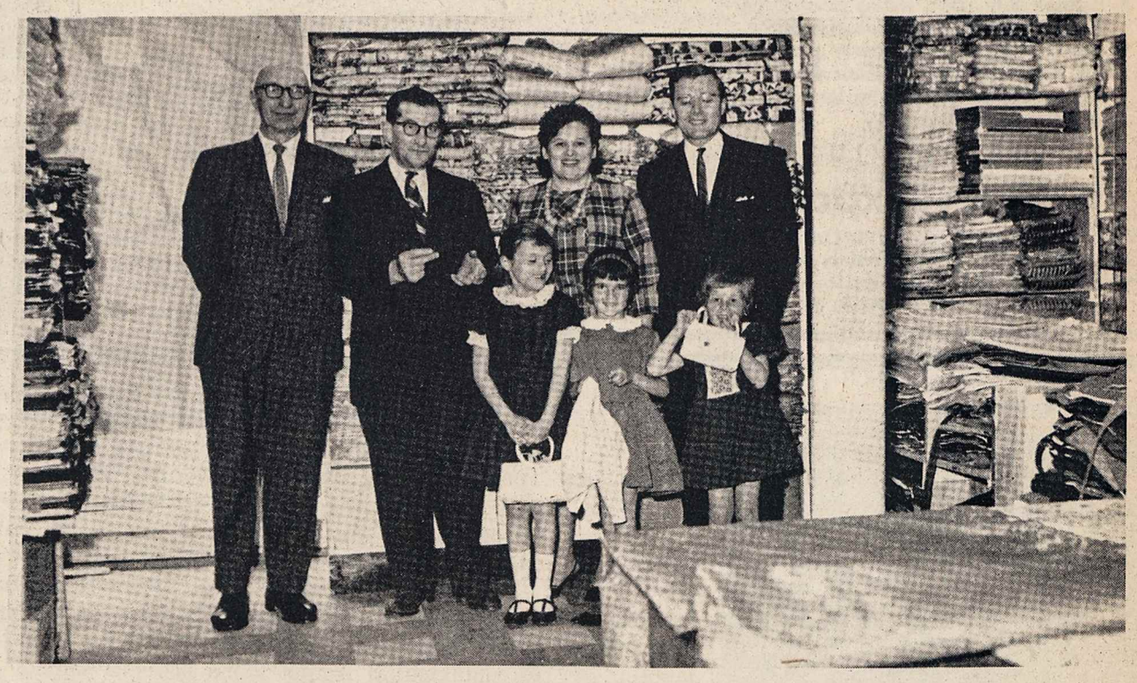

Čia p. Kaufmano naujosios krautuvės fasadas su didžiąja vitrina. Dešinėje prekybininką p. Kaufmaną aplankę svečiai: iš kairės, J. Kardelis, savininkas p. Kaufmanas ir lietuviškosios radio valandėlės vedėjas L. Stankevičius su šeima.

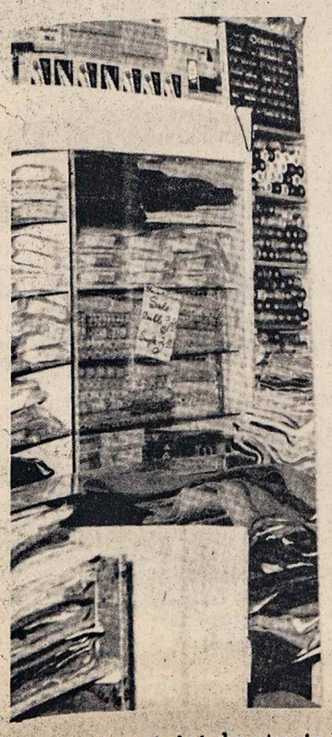

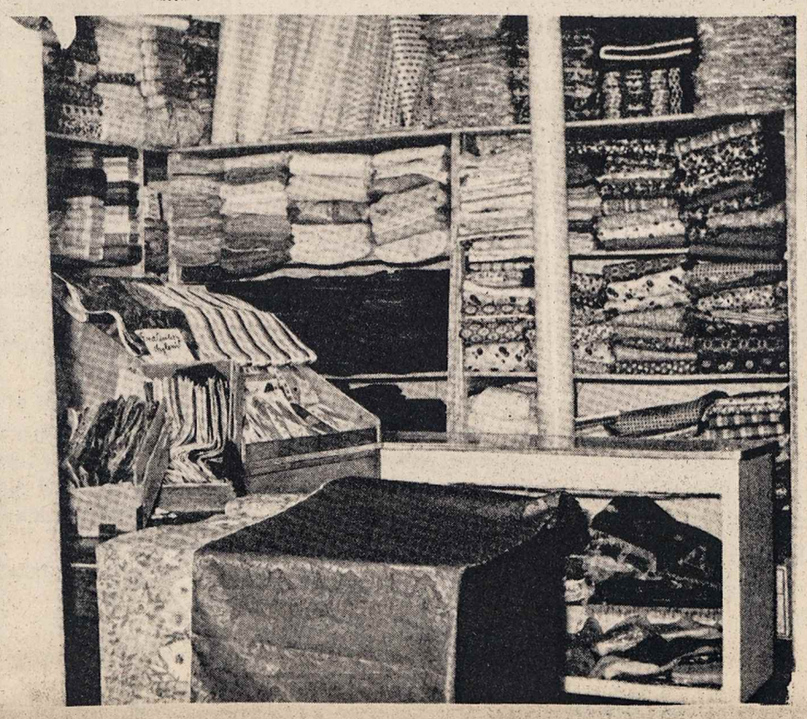

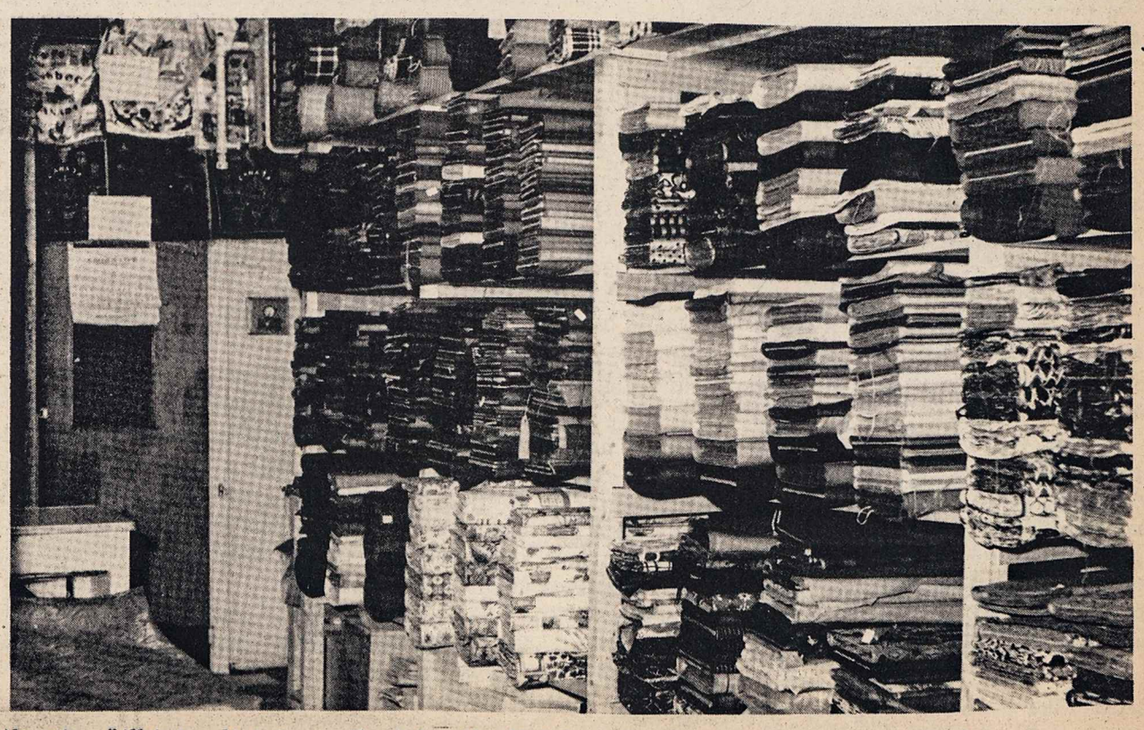

Apatiniai du atvaizdai rodo naujos p. Kaufmano krautuvės vidų, kur yra sudėta daugybė vilnonių, šilkinių, lininių, nailoninių, tirolininių ir kitokių medžiagų, skarelių kojinių, megztukų, nerinių, mezginių bei kitokių dalykų, o taipgi pasiūtų drabužių darbo reikalams. Pasirinkimas didžiulis ir sau dėvėti ir siųsti į kitus kraštus.

TORONTO

TAUPYK IR SKOLINKIS
TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

„PARAMA"

Būstinė: LIETUVIŲ NAMAI
1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont., tel. LE 2-8723
Už depozitus „Parama" moka 4½% vieton 4¼% ir už asmenines paskolas „Parama" ima 7% vieton 7½%.
Už paskolas ir — morgičius — 6½%.
Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos.
Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $ 2,000.00.
„Paramos" nariais gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenantis Kanadoje.
Kasos valandos:
dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną, išskyrus sekmadienius;
šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val.,
o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. tiktai pirmadieniais ir penktadieniais.

BIRŽELIO 19 DIENĄ, 6 VAL. PUNKTUALIAI

JONINIŲ ŠVENTĖ

ST. CATHARINES, MERTONO SALĖJE

ŠVENTĖS ATIDARYMO ŽODIS VLIKO PIRM. V. SIDZIKAUSKAS

JONŲ IR JONIŲ PAGERBIMAS IR SVEIKINIMO ŽODIS - -LIETUVOS GEN. KONSULAS DR. J. ŽMUIDZINAS

PROGRAMOJE MENINĘ DALĮ IŠPILDYS HAMILTONO AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS CHORAS - VADOVAS SOLIST. V. VĘRIKAITIS, IR ROČESTERIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS CHORAS -VADOVAS J. ADOMAITIS.

TORONTO TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖ "GINTARAS", VADOVAUJAMAS V. TURUTOS, HAMILTONO TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖ "GYVATARAS," VADOVAUJAMAS G. G. BREICHMANIENĖS IR ROČESTERIO SKAUTŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖ, VADOVAUJAMA J. RAGIENĖS.

PROGRAMOS UŽBAIGA 8 VAL. 30 MIN. PUNKTUALIAI.

ŠOKIAI IR PRAMOGOS GROJANT VYT. BABECKO ORCHESTRUI

MALONIAI KVIEČIAME VISUS DALYVAUTI IR IŠBANDYTI PAPARČIO ŽIEDO LAIMĘ

Rengia Skautų Rėmėjų Draugija.

Lietuviai advokatai
NEIMAN, BISSET & SEGUIN
Barristers, Solicitors, Notary Public.
35 Heyden Street
(netoli Bloor ir Yonge)
Toronto 5, Ont.
Tel. Office WA 4-9501
Res. BE 3-0978

PETER ZINKO
BARRISTER & SOLICITOR
ADVOKATAS IR NOTARAS
Tel. office: LE 1-1054
Res.: BE 3-2472
1 Roncesvalles Ave.
Toronto 3, Ont.

A. E. Mc KAGUE, Q. C.
Barrister and Solicitor
Advokatas ir Notaras.
Tel. EM 4-1394, EM 4-1395
1008 Northern Ontario Bldg
330 Bay Street.

JUOZAS AUDĖNAS
Ekonomistas
Tarpininkauja Mutual Funds investavimams:
109 Warwick Street
Brooklyn 7, N. Y.

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS

Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ IR U. S. S. R. PAPRASTU BEI ORO PAŠTU

BE MUITO DOVANOS:

Įvairios sudėties maisto siuntiniai be muito iki 33 svarų. Prašom reikalauti mūsų naujų maisto katalogų.

Automobiliai, šaldytuvai, skalbimo mašinos, motociklai, dviračiai, siuvamos mašinos, televizijos aparatai, pianinai, automobiliams padangos, foto aparatai ir t. t.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 17¾ svarų gryno svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyveną ne Toronte, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspresu.
- Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turima neaiškumų, prašome klausti, telefonuoti bei rašyti, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasiruošusi patarnauti ateityje.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

Baltic Exporting Co.

849 College St., Toronto 4, Ont., Canada. Tel. LE 1-3098
Darbo valandos: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 v. vak.; šeštadieniais—nuo 9 val. ryto iki 5 v. pp.
Savininkai A. ir S. KALŪZA.

"GIEDRA" SKELBIA ROMANO KONKURSĄ

Korporacija "Giedra" ir Vyresniosios Giedrininkės skelbia romano konkursą šiais nuostatais:

1. Premijuojamas tikrai literatūriškai vertingas kūrinys.
2. Premijos dydis-1,000 dol. Premija nedaloma.
3. Romano pagrindinė veikėja turi būti stipraus charakterio lietuvė moteris.
4. Kūrinys turi būti parašytas mašinėle, ne mažesnis kaip 200 romaninio formato puslapių.
5. Kūrinys pasirašomas slapyvardžiu. Atskirame uždarame voke turi būti pažymėta: a/tikroji pavardė ir vardas, b/adresas ir telefonas, c/kūrinio antraštė, d/autoriaus slapyvardis
6. Kūrinius siusti "Giedra" romano konkurso komisijai, 6621 So. Troy Ave., Chicago 60629, Ill.
7. Kūriniai turi būti prisiųsti ne vėliau kaip 1966 m. birželio 30 d./pašto antspaudo data/.
8. Konkurso komisiją sudaro: Kazys Bradūnas, Česlovas Grincevičius, Dalia Kučianienė, Izabelė Motekaitienė, Juzė Vaičiūnienė.
9. Autorius laimėjęs šio konkurso premiją, be papildomo honoraro pirmosios laidos teises perleidžia vyresniosioms giedrininkėms ir korporacijai "Giedra".
10. Rankraščiai nelaimėję konkurso, grąžinami autoriams.

ATSIŲSTA PAMINĖTI.

Anatolijus Kairys. "Viščiukų ūkis"-trijų veiksmų satyrinė komedija. Čikagos scenos darbuotojų sąjungos premijuota, 92 psl Kaina nepažymėta.

Juozas Pronskus. "Šiluva ar Vilnius"? Kodėl bažnyčios vadovybė daro nuolaidas lenkams? 1964 m. Kaina 1 dol. 60 puslap

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

TAURAS - NUGALĖTOJAS

Gegužės 31 d. Tauro vyrų komanda oficialiai užbaigė savo sezoną, išloždami prieš "Medicals" komandą. Tą progą Taurui buvo įteikta "Robinson'taurė kaip "Trenhole Park" krepšinio meistrui.

Rungtynėse persvara dažnai keitėsi, bet gale pirmo puslaikio mūsiškiai vedė 30-25 santykiu. Antrame puslaikyje tik mūsiškių judrumas, stiprus gynimas ir geras kamuolio valdymas sulaikė pasiryžusį priešą. Gale rungtynių rezultatas buvo Tauras : 52 Medikals: 47.

Rungtynėse ypatingai pasižymėjo K. Kuncevičius ir N. Loftus.

VASAROS SPORTO

šakos jau pilnai apvaldė Lietuvos gyvenimą, tad ir į pirmą vietą reiktų pastatyti lengvosios atletikos rungtynes tarp Kauno ir Vilniaus, laimėtas mūsų buv. laikinosios sostinės 496, 5:443, 5. Deja, atrodo kad truputį per anksti dviejų miestų sportininkai išėjo į aikštę, ko įrodymui gali būti gan silpnokos pasekmės. Prie viso to dar prisidėjo ne tik vėsus vėsus oras, bet ir blogai paruoštas aikštynas, nejaukios rūbinės, šalti dušai. Tokiu būdu, B. Buroko atsiektą pasekmę ieties metime - 73, 35 m. ir R. Plungės rutulio stūmime - 17, 84 m. reikia laikyti labai gerom. Be abejo, jeigu šie abu sportininkai ir toliau darys tokią pažangą, sezonui įpusėjus - apie juos teks kalbėti kaip europinės klasės sportininkus.

Vyt. Jaro disko metimą - 53, 40 m. ir Vilniaus lenko Jaščianino kūjo metimą - 56, 76 m./ kokiu būdu jis dalyvavo šiose varžybose - sunku pasakyti, nes turi momis žiniomis, jis tarnauja raudonojoj armijoj Rygoje?/

Prie sportų karalienės - lengvosios atletikos, tenka priskaityti Trakai- Vilnius bėgimą, laimėtą "vilniečio" Buldygerovo, kuriam ilgą laiką ant kulnų "lipo" nesenai Kaune apsigyvenęs Zubov'as. Įdomu, kad iš pradmės visus bėgikus išleido žinomas neprikiausomos Lietuvos laikų bėgikas G. Kalpokas.

Dar prie svarbesnių įvykių reikėtų priskaityti plaukimo tarpmiestines rungtynes tarp Gdynės ir Kauno, laimėtas mūsiškių 174:77. Šiose varžybose su lenkais, jaunas R. Tūbis atsiekė neblogą pasekmę - naują Lietuvos rekordą 100 m. l. st., nuplaukdamas šį nuotolį per 57, 7 sek. ir 100 m. krūtine - Užkuraitytė per 1 min. 22, 2 sek.

Iš futbolo gyvenimo, smagu pranešti linksmą naujieną -vėl naują Vilniaus Žalgirio pergale Novosibirske. Po šių rungtynių, vilniečiai su Rygos Daugava po aštuonių rungtynių turi po 9-nis taškus ir randasi 7-8 vietoje, kai tuo tarpu Šalino Dinamo yra 14-ta/iš šešiolikos komandų / ir turi šešius taškus.

Ir pabaigai truputį linksmesnės nuotaikos: lietuvis Modestas Paulauskas, žaidęs Sov. Sąjungos krepšinio rinktinėje jos gastrolėse po JAV, per du Sporto nr. nr. aprašo savo įspūdžius iš Dėdės Samo žemės. Jis rašo: "tačiau Amerika, su visomis įdomybėmis ir keistenybėmis, buvo lyg ir pažįstama. Tam pasitarnavo labai taiklūs/sic! -K. B./ J. Baltušio ir A. Laurinčiuko įspūdžiai, patirti šioje šalyje ". Deja, M. Paulauskas vėl priešingai šiems, štai kaip rašo: "visgi, pati mintis, kad pamatysim JAV, kad teks išmėginti jų krepšių "imlumą"-kartu džiugino ir kėlė nerimą!..

Atrodo, kad jaunas Modestas nelabai tikėjo Laurinčiuko ir Baltušio įspūdžiams, jeigu taip veržėsi savo akimis pamatyti šį kontinentą '

"Tauras" – Trenholme Park krepšinio nugalėtojas.

Iš kairės stovi: A. Gražys (pirmininkas), D. Lukoševičius, N. Loftus, V. Piečaitis, K. Kuncevičius, S. Baršauskas (skr. ir NL korespondentas); klūpo: A. Keturka, (išd.), H. Celitorius R. Otto, V. Šipelis (kapitonas). Trūksta V. Rupšio.

TRUMPAI IŠ LIETUVOS

Paskutinių Lietuvos futbolo pirmenybių pasekmės: Kauno Politechnika-Šiaulių Statybininkas 1:0, Kauno Lima-Šiaulių Elnias 0:1, Plungė-Tauragė 2:1, Mažeikiai-Alytus 2:0/du tūkstančiai žiūrovų/, Kėdainiai - -Kauno Atletas 6:1, /1 500 žiūrovų/, Klaipėda-Vilnius Elfa 2:1, Kauno Inkaras- -Kretinga 4:0.

-Lvovo ASK krepšininkai pralaimėjo Šiauliuose Sarūnui 59 : 62.

-Kauno rugby turnyre pirmą vietą iškovojo Dzeržinskio fabrikas, baigmėje įveikęs Bangą 16 : 3.

-Švėkšniškė Z. Ūselytė - iššoko į aukštį 1, 60 m.

Ir Lietuvos futbolininkai numato "atšvęsti " 25-kių metų Lietuvos pavergimo sukaktuves, kviesdami Sov. Sąjungos futbolo rinktinę sužaisti draugiškas rungtynes su Lietuvos rinktine. Į ją numatoma įtraukti ir kitur žaidžiančius lietuvius: vartininką J. Baužą/Maskvos CASK/, V. Žitkų/Maskvos Spartakas/, H. Januškevičių/Grozno Terekas/, A. Staškaitį/Odesos ASK/ ir R. Kučinską/Rostovo ASK/ A. Stankevičių/Odesos ASK bei L. Žukauską/Lvovo ASK. Kaip matome, geriausi Lietuvos žaidėjai yra išvilioti į kitas Sov. Sąjungos komandas.

-Pagaliau Montrealis su silaukė Hamiltono žaidėjo B. Faloney, kuris sutiko žaisti sezoną už 30.000 dol.

PATARKITE KAIMYNAMS UŽSISAKYTI "NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ"
Visiems būsime dėkingi, kas kuo ją parems: dolerių, siųsdamas foto, skelbimu, rankraščiu ar draugišku patarimu.

STUDENTAI

Atkelta iš 4-to puslapio.

— Tu baisiai tvirtas, Gedai,— pasakė.

— Tavo išslaugytas, Madona...— Jis pasilenkė prie jos ir pabučiavo.— Muzikante mano...

Tą naktį Laima tapo Gedo žmona.

Vincas baigė. Pavargęs atsilošė kėdėje, užsirūkė. Vartė, dėliojo prirašytus lapus. Nors jie nieko bendro neturėjo su Stasės gyvenimu, bet tuose lapuose gyveno ji, Stasė.

XXIII. TYLA

Elenos Žiūraitytės motina dirbo vaistinėje. Jų namuose oras visuomet būdavo persisunkęs vaistų kvapu. Keturi kambariai su langais, išeinančiais į viduramžišką kiemą, niekados nematydavo saulės. Sunkūs, tamsaus medžio baldai riogsojo niūrūs, tarsi susirūpinę tuo, kad, ligi sutrandys, neišvys saulės spindulio. Lyg atsiprašinėdama, kad trikdo tylą, judėjo ilga pauksuota laikrodžio švytuoklė.

Į šiuos namus įėjęs kiekvienas pajusdavo keistą jausmą — tartum jis būtų patekęs į ligoninę. Visi vaikšto tyliai, garsiai nesikalba ir labai atsargiai ima tą ar kitą daiktą.

Elenos kambarys buvo šviesesnis. Raudonmedžio spinta, pianinas, sofa, apvalus stalas, etažerė — tai ir visas apstatymas, jei neskaitysi įvairių mažmožių: baltų dramblių voros nuo mažiausio ligi didžiausio, vazos, gėlės, kurios vardo ir pati Elena nežinojo. Gėlė kartą per metus pražysdavo, bet tuoj pat ir nuvysdavo. Elenos draugės sakydavo, kad jų kambariuose tokios gėlės žydinčios ilgiau.

Virš etažerės paauksuotuose rėmeliuose kabojo „Alionuška". Palenkusi galvą, tartum žvelgė, kaip skambina Elena pianinu, kaip jos laibi pirštai bėgioja klavišais, lyg tam tik ir būtų skirti, kad liestų gražius daiktus, išgautų švelnią muziką.

Elena ėmė kukliau rengtis, pritilo kurse jos nuolatinis juokas. Parimus, lyg kažko užsigalvojus, ji per paskaitą įsižiūrėdavo į Joną. Iš tikrųjų, galvoti nebuvo apie ką, rymoti visiškai nesinorėjo, bet Elena manė, kad tai patinka Jonui. Kartą į teatrą ji nuėjo su juoda atlasine motinos suknele ir juodomis ilgomis pirštinaitėmis. Jonas paklausė: „Ar plytas ruošiesi nešti?" Pirštinaitės tuojau dingo Elenos rankinuke.

Ji stengėsi prisitaikyti prie Jono skonio, neprievartaudama savęs, nuoširdžiai. Po dviejų mėnesių Elena smulkiausiai žinojo, kokia suknelė patinka Jonui, šukuosena, bateliai — mažiausia smulkmena. Ji girdavo jo referatus, nors beveik nieko juose nenusimanė. Tie referatai jai būdavo panašūs į dešimtis kitų, girdėtų. Bet tai buvo Jono referatai.

Vaiskytei išvažiavus, jos vardas nebuvo minimas Elenos kambary. Tartum iš viso jos nebūtų buvę. Grįžo ankstyvesnioji Elenos ir Jono draugystė.

Šiandien aplink jos kaklą baltavo nėriniai, visiškai tokie pat kaip Stasės.

Jonas sėdėjo ant sofos, į šalis atmetęs rankas, užmerkęs akis.

Elena, palinkusi prie pianino, nuleido rankas ir paaiškino:

— Karavanas slenka per dykumą... Jis dingsta smėlio audroj...

Jonas tylėjo. Po laibais Elenos pirštais šėlo dykumos audra. „Baigti, viską baigti!.. Arba bėgti iš Vilniaus, kad niekas nežinotų kur!..— blaškėsi Jonas.— Elena dabar visai kitokia — rimta ir gal net gražesnė už Stasę... Ir kuo Stasė ypatinga?.. Valgyti kiekviena moka virti... Elena puikiai skambina. Su kokiu jausmu kalba apie Štrausą!.. Kodėl gi anksčiau to nemačiau!.."— gailėjosi jis.

Šių kambarių tyloje pailsėdavo Jonas. Elenos motina prašė Joną jaustis kaip namuose. Jis užeidavo ir dažnai visą vakarą prasėdėdavo svetainėje (namuose trukdė dirbti Liucijaus išdaigos). Elena, jos motina vaikščiodavo atsargiai darinėdamos duris, kad nesutrukdytų Jonui. Jis tai jausdavo ir patenkintas šypsodavosi: koks jautrus rūpestis!

Elena vėl šnabždėjo:

— Rytas... Kyla saulė pro mečečių minaretus... Laimingai pasiekia miestą karavanas...

Elenai skambinant, Jonas prisiminė baltas Saliamo trobos langines, pavargusį Stasės veidą, dideles be gyvos kibirkštėlės akis. Per paskutinį susitikimą jį nustebino piktas Stasės veidas, kai ji irzliu balsu pasakojo apie kažkokį Gerdžiūną. „Ir kas man, kad pasaulyje gyvena kažkoks kvailys Gerdžiūnas!.."— širdo dabar Jonas. Jis save kaltino, kad susipainiojo su Stase, neteko ramybės. Tokia brangi jam pasidarė Elenos kambarių tyla. „Be reikalo atstūmiau Eleną... Ji laukė lig šiol ir dabar laukia..."

— Sustoja kupranugariai turguje...— pakėlusi galvą kalba Elena.— Triukšminga... Gyvačių kerėtojas groja dūdele. Vakaras... Karavanas išnyksta dykumoj... Užpusto smėlis karavano įmintas pėdas...

„Gal viskas kaip nors susitvarkys... Nereikės vesti...— mintis vijo mintį Jono galvoje.— Ji niekam nepasakė... Gal nepasakys?.. Tada..." Jonas nežinojo, kas būtų tada, bet nedrąsiai vaizdavosi, kad aspirantūroje, tyla ir Elenos rūpesčiu apsuptas, galėtų kalnus nuversti, gal net lietuvių kalbos istorinę gramatiką parašytų.

— Įsivaizduok, Jonai, mes vienu du šioje dykumoj...— pakilo Elena ir, atsisėdusi šalia, palinko prie jo.— Niekas mums nekalba tenai, kad reikia būti pavyzdingais studentais... Laisvi mes kaip vėjai!.. Vienu du...

Jonas jautė trūkčiojantį Elenos alsavimą. Jis apkabino ją ir, apimtas kažkokios nevilties, norėdamas ją numalšinti, atmetė Elenos galvą ir ėmė bučiuoti. Lygus, švelnus jos veidas staiga pasikeitė, jame išryškėjo kiekvienas bruoželis. Iš švelnaus jis pasidarė kažkokiu suirzusiu; ji godžiai gaudė jo lūpas ir glaudėsi vis arčiau. Staiga netikėtai atstūmė jį.

— Tu mane... O kaip su Stase? Atsakyk, atsakyk man!..

Jonas, nė kiek nesumišęs, dar stipriau apglėbė ją.

— Su Stase — viskas... Tu — mano... **Bus daugiau.**

HAMILTON

TAUPYK IR SKOLINKIS
KOOPERATINIAME BANKELYJE
„TALKA"

Išduodamos asmeninės paskolos iki 5,000 dol., morgičių paskolos iki 60% turto vertės.

Už šėrus mokama 4½% dividendo iš pelno, už depozitus 4% ir veikia nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas.

Pilnas čekių patarnavimas.
Darbo dienos:
Pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. p. p.
Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro.
21 MAIN St. E. Room 207. Tel. JA 8-0511

Hamiltono lietuvių teatras "Aukuras" repeticijos metu. Iš kairės: A. Žilvytienė, K. Mikšys, režis. E. Dauguvietytė-Kudabienė, L. Verbickaitė, K. Bungarda, S. M-Martinkutė ir A. Stanevičius. Tai yra dalis teatro sudėties, kuri dalyvauja J. B. Priestly pjesės "Pavojingas posūkis" pastatyme. Su šia pjese "Aukuras" yra jau aplankęs St. Catharines, Rochesterį JAV ir Kanados sostinės-Ottawos lietuvius. Ottawos lietuviai vaidinimu patenkinti ir gerai jį vertina. Foto Jūraičio.

Geriausiai pailsėsit per atostogas garsiame
CAPE COD -- OSTERVILLE KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO
jūros pliažo — gražioje lietuviškoje
JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd. Osterville Cape Cod Mass 02655 USA.
Tel. (Area 617) 428-8425.

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parko. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus jūros pliažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.
- Visa tai suteiks Jums tikrą poilsį ir sustiprins sveikatą, to dėl visi malonai kviečiami at vykti praleisti savo atostogas.

Atidaroma vasarojimui nuo birželio mėn. 15 d. iki rugs. 15 d.
IŠ ANKSTO KREIPTIS:
Ed. Jansonas, 15 Rosedale St., Boston Mass. 02-124 USA.
Tel. 288-5999, o po birželio 15 d. tiesiai į vilą
AUDRONĖ — MRS. MARIJA JANSONAS.
Osterville Cape Cod Mass., 02655 USA. —

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis.
Leidžia Varpininkų leidinių fondas.
Redaguoja Antanas Rūkas.
Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS.
1649 N. Broadway, Melrose Park., Ill., USA.
Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

LN V - BOS POSĖDYJE

gegužės 30 d. v-ba priėmė šiuos nutarimus:

1. LN Deltos pastatą stengtis parduoti, o lygiagrečiai Hamiltono apylinkėse ieškoti kelių akerių žemės LN salės statybai. Daugumas pageidavo žemę pirkti į rytus nuo Hamiltono tarp 8 kelio ir ežero.
2. Liet. šeštadieninei mokyklai paskyrė 25 dol. - veteranų s - gos viet. skyriui vėliavai įsigyti 15 dol. ir Draugijai kovai su vėžiu 10 dol. Visos aukos skirtos iš LN Kultūros Fondo.
3. Atsisakius LN prižiūrėtojui iš darbo, šioms pareigoms nuo birželio 1 d. pasamdytas Z. Kantauskas su 165 dol. atlyginimu mėnesiui.
4. Daliai Deltos butų nuo liepos 1 d. pakeltos nuomos bendroje sumoje 117, 50 dol. mėnesiui.

Laike posėdžio v - bos p - kas St. Bakšys pasidžiaugė LN sklypo pajamų nuolatiniu augimu. Per gegužės mėn. sklypas davė pajamų 268, 80 dol. Nuo gegužės 27 d. City Chev. vėl pradėjo sklype statyti 25 naujas mašinas, už kurias moka po 2, 50 dol. Mėnesiui. Tuo būdu per birželio mėnesį numatoma, kad sklypas duos apie 400 dol. Sklypas apdraustas nuo nelaimingų atsitikimų/public liability/iki 150,000, per lietuvišką Tri-Realty agentūrą. Už vienų metų draudimą sumokėta 27, 50.

DIDELĖ LN RĖMĖJA

M. Uikienė gegužės 23 d., dalyvaujant apie 40 giminių ir draugų, atšventė trejopą sukaktį: gimimo dieną, 53 metų nuo atvykimo į Kanada ir 5] metų vedybinę sukaktį. Šia proga LN v-bos p-kas St. Bakšys perdavė mielajai sukaktuvininkei LN narių ir savo paties gražiausius linkėjimus - ilgiausių metų. M. Uikienė su savo giminėmis nuo pat LN kūrimosi pradžios tvirtai laiko Lietuvių Namus. Su giminėmis turi net 50 šėrų.

M. Uikienė nuo pat atvykimo aktyviai dalyvavo lietuviškose organizacijose. Liet. Namuose ji turi 1,000 dol. ir nuoširdžiausiai nori, kad Hamiltonas savo didelį lietuvišką tikslą atsiektų. Sk. St.

NOTARAS
ANTANAS LIUDŽIUS, B.L.
Toronto įstaigos bendradarbis:
Dr. jur. W. Mastis
Namų, farmų, ar bet kurio biznio pirkimo - pardavimo dokumentų sudarymas.
Morgičiai. Sutartys ir visi kiti teisiniai reikalai.
Toronto:
220 Roncesvalles Ave.
LE 6-3750 (1—5 v. p. p.)
LE 7-1708 (7—9 v. v.)
Hamilton: 21 Main St. East:
JA 7-55-75: FU 3-8928.
Dėl pasitarimo susitarti tel. minėtu laiku.

ŽINIOMIS IŠ ST. CATHARINES

šių metų Lietuvių Dienai, kuri tenka ruosti mažai, bet labai darbščiai ST. Catherines lietuvių kolonijai, ruošiamasi pilnu tempu. Palyginus su kolonijos didumu ir jos nuveiktais darbais, tenka mažuosius St. Catheriniečius su pagarba sveikinti.

Hamiltono lietuvių parengimai žymia dalimi mažosios St. Catherines lietuvių kolonijos užpildyti. Ne be reikalo, "Aukurui" pastačius didį jį "Atžalyną" Hamiltone, palingavęs galvą svečias pareiškė:" gėda hamiltoniečiams, tik tiek susirinkus, tokio gražaus veikalo pažiūrėti". Ar ne laikas būtų hamiltoniečiams gržiai atsilyginti savo kaimynams, užpildant jų salę bent Lietuvių Dienos proga? Tas dar daugiau suartins šias dvi kolonijas bendram darbui.

V. P.

LIONĖ STANEVIČIŪTĖ

iš Hamiltono, Ont. Canados užsiregistravo į lietuvių tautinių šokių vadovų-mokytojų kursus, kurie prasidės birželio 14 d. Dainavos stovyklavietėje ir tęsis 2 savaites.

Norintieji kursus lankyti, prašomi paskubinti užsiregistruoti, nes užsiregistravusiems kursantams skubiai skubiai reikės išsiuntinėti anketas ir programas. Registruotis prašoma JAV. LB Centro valdybos sekretoriaus vardu: Kostas Januška, 2646 West 71 st. St., Chicago Ill. 60629.

BŪKIME SVEIKI

VIDURINĖS AUSIES UŽDEGIMAI (OTITAI)

Vidurinės ausies uždegimas yra ypač dažnas susirgimas kūdikio amžiuje. Augant vaikui, vidurinės ausies uždegimų atvejai žymiai mažėja. Suaugusieji dažniausiai serga lėtiniais pūlingais vidurinės ausies uždegimais (otitais), kurie lieka neišgydyti vaikystėje.

Kūdikių dažnas sirgimas otitais paaiškinamas biologinėmis sąlygomis. Kūdikiai guli ant nugaros, dėl to nosiaryklėje susirenka sekretas iš nosies, kurio kūdikis negali atsikrenkšti. Tai sudaro sąlygas gleivėms nutekėti per trumpus, plačius Eustachijaus vamzdelius į vidurinę ausį. Tokiu būdu į vidurinę ausį gali pakliūti ir maisto liekanos, vėmalai.

Didelę reikšmę kūdikių otitų atsiradimui turi streptokokinė infekcija. Hemolizinis streptokokas, patekęs į vidurinę ausį, jautrina visą organizmą. Dėl to vidurinės ausies uždegimas nėra vien vietinės reikšmės susirgimas. Jis veikia visą organizmą. Taip pat didelę reikšmę turi ūminiai viršutinių kvėpavimo takų susirgimai, pirmiausia — slogos. Dėl to kūdikio amžiuje sloga — didelė liga!

Taisyklingai gydant kūdikių ir vaikų ūminius vidurinės ausies uždegimus, susirgimas dažniausiai praeina be pasekmių.

Būna atvejų, kai, sumažėjus organizmo atsparumui, ir po intensyvaus gydymo ūminis vidurinės ausies uždegimas tampa lėtiniu. Be abejo, sunku gydyti, kai pūliai patys prasiveržia iš vidurinės ausies į landą, prakurdydami kurią nors būgnelio dalį. Tačiau ir tokiais atvejais, kruopščiai gydantis, galima nedidelį prakiurimą išgydyti. Ypač tai gali pasisekti kūdikio ir vaiko amžiuje.

Vidurinės ausies uždegimai gali komplikuotis kurtumu, o kūdikio amžiuje susirgus, kartais gali vesti į kurčnebylumą. Dėl įvairių kitų susirgimų, pavyzdžiui, dispepsijos ir pan., išsekusiems kūdikiams vidurinės ausies uždegimas gali komplikuotis labai pavojingu kūdikio gyvybei susirgimu — antritu, kai uždeginimis procesas persikelia į kaulinę ląstelę (antrum). Tada tenka daryti operaciją, sudarant sąlygas pūliams išeiti.

Lėtinio vidurinės ausies uždegimo atvejais, nesigydant ir neprisilaikant atitinkamų higieninių sąlygų, dažnai įvyksta proceso paūmėjimai. Lėtiniai otitai ne mažiau pavojingi galimomis komplikacijomis smegenyse, kraujo užkrėtimu, susirgimais, galinčiais labai blogai baigtis.

Todėl ligoniai, kurie serga lėtiniu vidurinės ausies pūlingu uždegimu turi suprasti, kad pūliavimas iš ausies nėra nereikšmingas dalykas (nors ir neskaudal). Reikia pastoviai būti gydytojo priežiūroje. Jis nurodys gydymą — tai bus bendras organizmo stiprinimas, specialūs vaistai. Taip pat reikia žiūrėti, kad nosis būtų sveika, nes jos neišgydžius, ausies gydymas nėra pakankamai efektyvus.

Kai kuriems ligoniams vidurinės ausies uždegimas yra linkęs kartotis. Tai rodo, kad procesas nėra užsibaigęs, kad tęsiasi lėtinis uždegimas. Tokius susirgimus reikia ypač kruopščiai gydyti, reikalinga ilgalaikė gydytojo-specialisto priežiūra.

Gyd. H. ŠIMKUS

AGRANULIOCITOZĖ

Agranuliocitozė — susirgimas, kuriam būdingas žymus baltųjų kraujo kūnelių — granuliocitų kiekio sumažėjimas arba net visiškas jų išnykimas iš periferinio kraujo. Tai įvyksta, sutrikus jų gamybai kaulų čiulpuose arba paspartėjus jų žuvimui periferiniame kraujuje.

Susirgimo priežastis gali būti persirgtos sunkios ligos (vidurių šiltinė, miliarinė tuberkuliozė, maliarija, tymai, gripas), toksinės ir vaistinės medžiagos (benzolas, benzinas, piramidonas, fenacetinas, sulfamidiniai preparatai, chininas, atofanas, streptomicinas ir kt.), jonizuojanti energija (rentgeno, radžio spinduliai, izotopai) ir kitos įvairios priežastys.

Minėtosios priežastys sukelia agranuliocitozę tik tokiems žmonėms, kurie yra padidintai jautrūs šiems faktoriams.

Ligos pradžia ūmi. Ligonis staiga pajunta stiprų gerklės skausmą, trukdantį ryti ir net kalbėti, silpnumą; pasireiškia šalčio krėtimas, šiurpuliai ir pakyla temperatūra iki 40 laipsnių. Gerklės gleivinė išopėja. Sunkesniais atvejais tokie išopėjimai gali atsirasti stemplėje, skrandyje, žarnyne ir kituose vidaus organuose.

Ligonį gydant, svarbiausia yra pašalinti ligą sukėlusią priežastį. Kai kuriais atvejais ligonis vien nuo šito pasveiksta. Sunkesniais ligos atvejais taikoma leukocitų perpylimai, vaistai, skatinantieji baltųjų kraujo kūnelių gamybą kaulų čiulpuose, priemonės, mažinančios organizmo jautrumą (alergiją), burnos priežiūra ir organizmą stiprinančios priemonės apskritai.

Labai svarbu laiku kreiptis į gydytoją, nes ligai užsitęsus, gali išsivystyti sunkios ir gyvybei pavojingos komplikacijos. Šiaip agranuliocitozė visiškai pagydoma.

Gyd. E. AMBRAZEVIČIENĖ

AR NEKENKSMINGAS LABAI KIETAS VANDUO?

Vandens kietumas priklauso nuo jame ištirpusių mineralinių druskų, svarbiausia kalcio, kiekio. Kietame vandenyje blogai suverda mėsa, daržovės ir iš jo susidaro daug nuosėdų induose, kuriuose gaminamas valgis. O plaunant kietame vandenyje skalbinius, reikia daugiau muilo ir blogiau išsiskalbia nešvarumai.

Nepastebėta, kad kietas vanduo būtų žalingas sveikatai. Šlapimo takų bei kitų organų akmenligės susidarymas bei kalcio druskų atsidėjimas organizmo audiniuose, pavyzdžiui, kraujagyslėse, neturi ryšio su kieto vandens vartojimu. Kai kuriose Tarybų Sąjungos vietovėse, pavyzdžiui, Ukrainoje, Turkmėnijoje, Kazachijoje, gyventojai vartoja padidinto kietumo vandenį ir tais susirgimais serga ne dažniau, kaip ir kitų vietovių gyventojai.

Kietame vandenyje dažnai trūksta jodo. Jodo trūkumas turi didelę reikšmę skydliaukės susirgimams. Tačiau su vandeniu žmogus gauna ne daugiau kaip 1/6 minimalaus kiekio organizmui reikalingo jodo. Didžioji dalis reikalingo žmogaus organizmui jodo patenka su maisto produktais: daržovėmis, miltais, kruopom, mėsa, kiaušiniais ir kt. Jei dirvožemyje jodo maža, tai ir maisto produktuose jo trūksta. Ten žmonės dažniau serga gūžiu.

Gyd. J. ŠIMANAUSKAS

MOKSLAS IR TECHNIKA

LĄSTELĖS PASLAPČIŲ APŽVALGA

RAŠO DR. A. GRIGAITIS

DAUGINIMASIS

Ląstelės dauginasi dalinimosi į dvi dalis būdu. Naujos subrendusios dalys vėl dalinasi ir tt., be galo. Dalinimosi greitis ir atsinaujinimas yra įvairus, pagal reikalą. Pav. odos lastelių amžius 4-5 dienos. Dalis odos ląstelių ragėja ir nuplaunama. Raumenų audinių ląstelės pasikeičia kas 80 dienų.

Ląstelės produkuoja tik plaučių ląsteles, inkstų lastelės tik inkstų ląsteles ir t. t.

Bet kartais ląstelės kuriame nors kūno organe ar daly pradeda nenormaliai dalytis ir augti. Tai atsitinka pav. prie vėžio. Kodėl taip įvyksta, dar nežinoma?

CHROMOZOMAS

Ląstelės branduolio vidury jos dauginimosi metu atsiranda ypatingi lazdelių formos kūneliai. Šie kūneliai gerai dažosi ir juos galima puikiai stebėti per mikroskopą. Šie kūneliai vadinami chromozomis.

Kiekvienas augalas bei gyvulys turi tam tikrą lygtinių chromozomų kiekį. Taip pav. žirnių ląstelėj yra 14 porų chromozomų. Pas vaisių musę vadinamą drozofilu chromozomų 8, o pas žmogų 46. Išimtį sudaro vyro ir moters gemalinės ląstelės. Vyro sperma ir moters kiaušinėlis chromozomų turi po 23 poras. Gi jiems susijungus susidaro vėl 46 poros. Dauginimosi - dalinimosi metu abejos ląstelės dalys gauna vienodą chromozomų kiekį, kurs yra tėvų ląstelės kopija.

GENAI

Mikroskopiniai chromozomų tyrimai rodo, jog jos susideda iš smulkiausių kūnelių - branduolėlių, kurie vadinami genais. Genuose glūdi fiziologinės ir patologinės žmogaus ypatybės, kurios persiduoda paveldėjimo keliu. Genai yra lytinėse ląstelėse ir kiekvienam gene glūdi vienas ar daugiau paveldėjimo pažymių.

Manoma, jog genas pirmykštė gyvoji molekulė ypatingos cheminės sudėties. Tai D.N.A. molekulė, jos cheminis pavadinimas deotyribonucleinė rūgštis, kurią materialistinės pakraipos mokslininkai nori skaityti gyvosios medžiagos pradžia.

Mažiausi pakitimai atominėj struktūroj sudetingos geno molekulės D.N.A. iššaukia pakitimus gemalinėse ląstelėse ir persiduoda sekančioms kartoms.

Ypač genų tyrinėjime pasižymėjo Amerikos mokslininkas Morgan. Jisai nustatė - išaiškino ir kai kurias paveldėjimo paslaptis. Tyrinėjimams jis naudojo musėlę drozofilu vadinamą. Šios muselės lengvai ir greitai dauginasi, turi nedaug palyginamai ypatingų pažymių, bet svarbiausia - jų ląstelių branduolys turi stambias chromozomas ir atskiriamas mikroskopo pagalba. Naudojant šias museles šiam mokslininkui lengvai pasisekė tiksliai nustatyti, kuris būtent genas chromozomos struktūroj yra reiškėjas tam tikro paveldėjimo pažymių, pav. akių spalvos, plaukų spalvos ir t t.

D.B.

ST. CATHARINES

KONCERTAVO P. STEMPUŽIENĖ

Padainavo apie dvyliką dainų. Kažkodėl sutrumpino savo kur kas ilgesnę programą. Gaila. Rodos, tam ir laiko buvo pakankamai ir publikos priėmimas buvo labai entuziastiškas. Kitaip ir būti negalėjo, nes p. Stempužienė yra aukštos klasės dainininkė, gera aktorė su visomis tam reikiamomis ypatybėmis.

Koncertas įvyko SLA kuopos St. Catherinėje 10 metų įsisteigimo proga. Visas minėjimas praėjo jaukioje nuotaikoje, nors publikos ir nebuvo jautiek daug, kiek galėjo būti. To priežastis-neseniai kitas panašus minėjimas, taip pat nereti kiti parengimai. Mažai bendruomenei viską užpildyti nelengva. Be to, svečių iš kaimyninių vietovių irgi beveik nebuvo. Bene daugiausia iš Toronto. Gaila, daug kas praleido tikrai retą progą išgirsti puikią solistę su gerai paruoštu repertuaru.

Taip einant ir toliau gali ateiti netolimas laikas, kai nebepajėgsime išsikviesti geresnių lietuvišką meno pajėgų, kas žinoma, bus dar vienas smūgis mūsų krašto lietuvybei, kurią kaip kokiai ironijai išlaikyti esme tiek daug kartų sau mušęsi į krūtinę.

Praeivis.

LIETUVOS PAGROBIMO

25 metų sukakties ir mūsų brolių bei sesių į Sibirą trėmimo minėjimas įvyks birželio mėn. 13 dieną, 10 val. ryto, vienuolyno koplyčioje pamaldos už žuvusius ir kenčiančius už Lietuvos laisvę kankinius.

Pamaldų metu prie juodu kaspinu perjuostos trispalvės stovės garbės sargyba. Tuojau po pamaldų svečias iš Welando J. Bložas skaitys paskaitą. Apylinkės valdyba kviečia tautiečius skaitlingai pamaldose ir minėjime dalyvauti.

Bendruomenės valdyba reiškia viešą padėką Z. Merkeliui, J. Giliūnui ir B. Racevičiui už 10 dol. auką Kanados vėliavai nupirkti. Už vėliavą sumokėta 7, 77 dol. ir likutis 2, 23 įrašytas į kasos knygą.

Sekr.

KELIAUJAME Į LIETUVOS KOLCHOZUS.

Atkelta iš 3 puslapio.

vos valdovai drovisi parodyti užsieniečiams visą tą skurdą, tas "kombinacijas" ir komedijas, nedrįsta užsienio lietuviams leisti patiems pasikalbėti su Lietuvos kaimiečiais, kurie ir ne tokių dalykų dar galėtų papasakoti.

Tiesa, čia paėmėme tik keletą trumpų ištraukų iš P. Vasinausko ilgoko rašinio. Tiesa ir tai, kad parinkome tik "sodrenes"... tamsesnės spalvos vietas, gi didesnioji dalis to rašinio šviesiai "numaliavota" Bet už tai niekas neturėtų mus kaltinti šališkumu, nes juk propagandinių pagyrų randame gausiai įvairiose tarybiniuose rašiniuose, bet užtikti tokios nuogos tikrovės vaizdelius ir tai paliūdytus įžymaus tarybinio specialisto, labai retai pasitaiko.

J, Punskietis.

OKUPANTAS LAIKO AKĮ ANT LIETUVOS MOKYTOJŲ

Vilniaus mokytojai į Čekoslovakiją. -

Balandžio mėn. pradžioj Čekoslovakijoj viešėjo 34 Vilniaus vid. mokyklų dėstytojai. Ekskursijai vadovavo miesto liaudies šviet. sk. vedėjo pavad. M. Talyzina.

/E./

"Žaviosios damos" operetės režisorė muz. G. Gudauskienė, Radvenienė ir solistė L. Zaikienė (Eliza). Los Angeles, California. Foto nuotr. L. Briedžio

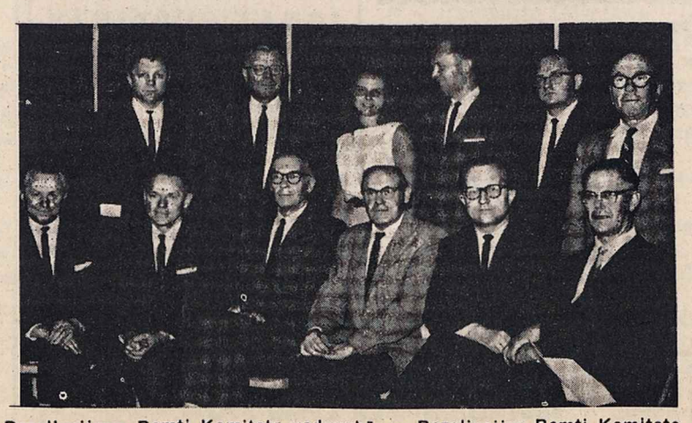

Rezoliucijoms Remti Komiteto vadovybė. — Rezoliucijos Remti Komiteto vadovybės narių grupė (iš kairės): A. Skirius, S. Paltus, G. A. Petrauskas, dr. P. Pamataitis, L. Valiukas ir A. Dabšys; antroje eilėje — S. Kungys, dr. J. Jusionis, I. Mažeikaitė, A. Markevičius, R. Bureika, K. Liaudanskas.
L. Kančausko foto nuotrauka

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

SIBIRO "ROMANTIKA" VĖL LAUKIA 200 LIETUVOS JAUNUOLIŲ.

Šiuo metu daugiau agituojama už Archangelską. "Kom. Tiesoje" paskelbtam komjaunimo centro komiteto atsišaukime nurodyta, kad "daugelisjaunų žmonių, atvažiavusių užkariauti šiaurinių šalies rajonų, pamėgo šį rūstų pilną romantikos kraštą..

Dabar Archangelsko srityj tiesiami geležinkelai ir ten labai reikalingos jaunos, stiprios rankos. Dėl to kreiptasi ir į Lietuvos jaunuolius, - komjaunimo narius kviečiant juos vykti į šiaurę.

Toliau pažymėta, kad naujakurių nelaukia miesto komfortas; jų adresuose nebis net gatvių pavadinimo. Nepaisant anksčiau buvusių teigimų, dabar jau nurodoma kad "kai kur iš pradžių teks gyventi palapinėse". Dar rūsčiau skamba žodžiai kad pelkės, šimtametis miškas, upės, tai-labai sunkiai įveikiamos kliūtys. Todėl ir komjaunimo kelialapius turį gauti "žmonės, kurie ne ieško gyvenime lengvų kelių".

Centro Komitetas priėmė nutarimą, kuriuo numatyta pasiųsti darbui į trestą "Sevtransstroj" 200 Lietuvos jaunuolių-mūrininkų, izoliuotojų, momtuotojų ir pagalbinių darbininkų.

MONTREAL

ŽIAURIOJO BIRŽELIO

minėjimą šiemet ruošia latviai. Talkina kietuviai ir estai.

Minėjimas, bažnytinis koncertas, įvyks birželio 12 d. 7 val. vak. Vieta -McVicar Memorial Presbiterian bažnyčioje. St. Viateur ir Hutchison gatvių kampas.

Programoje: Sol. G. Čapkauskienė, latvių ir estų chorai. Po 3 min. kalbės visų trijų tautybių atstovai.

Bendruomenės pirmininkas kviečia visus lietuvius, kurie nebus išvykę iš Montrealio, skaitlingai koncerte dalyvauti.

LIETUVIŲ FONDO VEIKLA MONTREALYJE

Šį pavasarį aktyviai pradėjus vykdyti Bendruomenės stovyklos statybai piniginį vajų, Lietuvių Fondui įnašų plaukimas buvo beveik visiškai sustojęs, nes kai kurie tautiečiai, paaukoję tam reikalui stambesnes sumas, Lietuvių Fondui padarytus pažadus buvo priversti atidėti vėlesniam laikui.

Bet yra lietuvių, kurie parėmė abu tuos taip svarbius lietuvybei reikalus. Inž. Povilas P. Povilaitis įmokėjęs 100 dol. Lietuvių Fondan, tokia pat suma parėmė ir Bendruomenės vasaros stovyklą.

Dėkodamas Ponui Povilaičiui už įnašą, kviečiu - gerbiamus Montrealio lietuvius, kol dar neprasidėjo daugiau išlaidų reikalingos atostogos, taip pat savo įnašų padarymą paskubinti. Igaliotinis

● Nelaimė ir nemalonumas ištiko pp. Br. Jaugelių šeimą: gegužės 25 d. iš Lenkijos atvyko p. Jaugelienės motina, Bronislava Stonkienė, bet gegužės 28 d. širdies priepuoliu ji mirė netikėtai, ir geg. 31 palaidota per Šv. Kazimiero bažnyčią kalno kapinėse. Velionė kilusi iš Laižuvos.

GRAŽIOS ĮKURTUVĖS.

Jos įvyko gegužės 29 d. naujai įsigytoje pp. Zienių viloje prie St. Hilaire, apie 25 mylios nuo Montrealio į rytus, prie aukšto ir staiaus kalno, apsupto sodais daugiausia obuolynais, kuriais tos apylinkės žmonės verčiasi-parduoda obuolius, daro iš jų vyną, šampanėlį, parduodamą ir Montrealio krautuvėse.

Į ponų Zienių naują vilą šeštadienį suvažiavo daug svečių ir buvo puikios vaišės, pasižymėjusios turtingumu ir skoningumu.

Ponai Zieniai yra ankstyvesnės ateivijos žmonės, Kanadoje pergyvenę sunkius ekonominės depresijos laikus, bet gerai išsilaikę ir gražiai susitvarkę. Montrealyje jie turi keliolius namus, o dabar St. Hilaire įsigijo moderniską vilą, skęstančią gėlėse labai skoningai sutvarkytą.

Pp. Zieniai yra išmoksline sūnų, kuris dabar yra inžinierius. Garbė tokiai gražiai šeimai. K. Lukas

P A D Ė K A

Širdingai dėkojame operos solistei poniai E. Kardelienei už pagiedojimą Šv. Kazimiero bažnyčioje mūsų dukros-sūnaus sutuoktuvių ceremonijų metu, ponui Smetonai už gražų pravedimą vestuvių puotos, visiems, kurie, prisidėjo savo darbu ir visiems, kurie dalyvavo vestuvėse.

Su pagarba:
E. M. Kringeliai
Z. A. Vilimai

● NL redakcijoje lankėsi pp. J. Kringelis ir E. Butvilas, kurie domėjosi spaustuve. E. Butvilas, gyvenąs pastoviai Kalifornijoje, užsiprenumeravo NL ir jai paskyrė 10 dol. aukų. Nuoširdžiai dėkojame.

PRIEŠVESTUVINĖS STAIGMENOS

Prieš savaitę buvo Otto Ramanausko sūnui, kuris tuokiasi su Julija Laurinaitytę, žinomų biznierių J. ir M. Laurinaičių dukra, kuriai sekmadienį buvo suruošta partija Šv. Kazimiero svetainėje. Graži partija.

Šeštadienį staigmena buvo vilasaliečių Janušių dukrai. Visos staigmenos buvo gausios dalyviais ir dovanomis.

KLB MONTREALIO STOVYKLOS

statybos fondas pasiekė - $7.405. Užplanuota $8.500

Stovyklos statybą parėmė
Po 200
Po $ 200.00 Šv. Kazimiero parapija.

Fundatoriai po $ 100.00:
Albinas Ruzgas, Mykolas Guobys, Vera ir Jonas Klimas, Alvyra ir Paulius Povilaičiai, Silvia ir Vincas Piečaičiai, Elena ir Juozas Vieraičiai, Marija ir Vaclovas Žižiai, Irena ir Petras Lukoševičiai, Sofija ir Juozas Skučai, Ilona Gražytė, Dainius Lukoševičius, Kazimiera ir Jonas Petruliai, Ona ir Albertas Norkeliūnai.

Garbės rėmėjai: po $50.00
Janė ir Bronius Niedvarai, Lida ir Albinas Ptašinskiai, Vincas Kačergius, Gėnė ir Jonas Zabieliauskai, Roma ir Rimantas Lapinai, Janina ir Albinas Blauzdžiūnai.

Rėmėjai: po $ 25.00
Genovaitė ir Petras Kazlauskai, Marija ir Juozas Laurinaičiai, Genovaitė ir Vytautas Kudžmai, Ona Šitkauskienė, Ronald Voroninkaitis, Liet. Kat. Moterų Dr-jos Montrealio Skyrius, Stasė ir Augustinas Ališauskai, Irena ir Gytis Vazalinskai, Valerija ir Jonas Biliūnai.

Vienkartiniai rėmėjai:
po $ 20.00:-J. Dabkus.
po $ 10.00:-K. Rinkevičius, K. Smilgevičius, A. Rudinskas.
po $ 6.00-A. Mankus,
po $ 5.00-A. J. Rimkus, S. Geležiūnas, A. Jankus, P. Juotkus, K. Dargienė, I. Jurijonas, Kirstukas, M. Stankaitienė.
po $ 3.00-Urbonavičius
po $ 2.00-P. Plusčiauskas, J. Vaškelis, V. Geležiūnas, A. Poperaitis, V. Visockis, Givis.
po $ 1.00-J. Motuzas, P. Vaicekauskienė, Grinkus, P. Klezas, A. Jonelis, Gečas, Kasperavičius, P. Gurklys,
po $ 0.50-J. Kazenavičius.

● Juozas Šarkis iš Floridos, gyvenęs Montrealyje ir turėjęs geležies dirbtuvę, kurioje yra dirbę daug lietuvių, svečiuojasi Montrealyje, pas dukterį kuri dirba Bell Telefon Co.

● Pas H. ir O. Adomonius lankėsi pusbrolis J. Adomonis iš Bostono. Jo žmona Aldona turi siuntinių ir kelionių biuro biznį ir šio mėn. 19 d. išskrenda į Lietuvą.

● Barborai Žemgulytei birželio 13 d./sekmad/. 3 val. po pietų Cote des Nages kapinėse - kalne, prie paskutinės stacijos statomas paminklas. Maloniai kviečiami dalyvauti, kas nori velionę prisiminti.

UNIVERSITETINĖ SENSACIJA

laikomas faktas, kad pirmą kartą Montrealio universiteto istorijoje rektorium išrinktas civilis asmuo - biochemikas. Dr. Roger Gaudry, kai ligšiol tebūdavo išrenkami tiktai dvasininkai.

PROF. DR. V. PAVILANIO

šeima sekmadienį turėjo šeimos šventę - sūnus baigė high school ir išlydimas į Europą. Šventės proga pp. Pavilaniams įteiktas dail. R. Bukausko puikus paveikslas. Reikia pažymėti, kad pp. Pavilaniai palaiko lietuviškas tradicijas ir svečius priima visa šeima, neišskiriant vaikų, kas suteikia jaukią atmosferą.

MARIJA ARLAUSKAITĖ

ilgametė ir pasižymėjusi mokytoja, išleista į pensiją. Tam tikslui mokytojų organizacija suruošė specialų pagerbimą.

BUS AUTOBUSU STREIKAS

Montrealyje pranašaujamas autobusų streikas, nes 4,000 autobusų tarnautojų reikalauja pakelti atlyginimą, o b-vė nesutinka. Ryšium su streiku kalbama, kad pakils autobusu važiavimo bilietai iki 25 ct. Kalbama, kad streikas prasideda birželio 7 d. vidunaktį, jei nebus susitarta.

● Ponai Daugelevičiai nusipirko iš Dainavos kompanijos labai gražų sklypą saloje. Šalia dar vienas yra. Kas norės tegu pas paskambina telef. MU 1-6406

APMOKAMOS ATOSTOGOS

Kanados darbininkams apmokamos atostogos reguliuojamos dviejų įstatymdavysčių- federalinės ir provincijų. Pramonė, kuri yra tvarkoma federalinių įstatymų, yra suriš ir suprovinsijų. Provincijų įstatymai apima pramonę pilnai toje provincijoj. Nuo liepos mėn. 1 d. 1965 m. įsigalioja naujas Federalinis Darbo kodeksas, kuris ir pramato reguliarias apmokamas atostogas, skaitant 4 % visiems samdiniams / 4 % yra tolygus 2 savaičių atostogoms/.

Tuo tarpu atsižvelgiant į federalinius įstatymus /liečiančius susisiekimą tarp provincijų, oro linijas, jūros kelius/, atostogos apmokamos 2 % skaičiuojant nuo bruto pajamų jei samdinys buvo samdomas trumpiau kaip du metus, ir 4 % po dviejų metų samdos / 2 % yra tolygu vienos savaitės uždarbiui /.

Provincijų įstatymai /vietinė pramonė, statyba ir pan./ New Brunswick, Nova Scotia, Ontario ir Kvebeko provincijose duoda darbininkams apmokamų atostogų po vienerių samdos metų vieną savaitę. Albertos, Britų Kolumbijos, Manitobos ir Saskačevano provincijose darbininkas turi gauti 2 savaiti apmokamų atostogų po vienerių darbo metų.

/CS/.

LIETUVAITĖS LAIMĖJIMAI

Lilia Šukytė baigė šiemet Toronto universitete dainavimo - muzikos skyrių su aukščiausiais garbės pažymiais. Ta proga Lilia laimėjo Eaton Award kaip viena iš geriausių Kanadoje.

L. Šukytė pakviesta dainuoti 31 spektaklį į Stratfoford, kur sezonas prasidės birželio 14 d. ir tęsis iki spalio men. 14 d.

Nesenai sol. L. Šukytė pasirodė T. V. Rudenį yra pakviesta dainuoti į O'Keffe Centrą operoje "Bohema". I. Ka.

● Sekmadienį Šv. Jono parap. salėje suruoštas priešvedybinis pokylis Barkauskaitei, kuri išteka už studento Zadurskio.

LITUANUS VAJUS

Toronto studentai pradėjo vykdyti Lituanus vajų yra išsiuntinėję raštus ir lankosi po namus. Pirmieji rezultatai neblogi.

Lituanus atlieka labai didelį darbą supažindamas pasaulį su lietuvių tautos problemomis ir lietuviška kultūra.

Kas atliekamą dolerį Lituanui paaukos, atliks vertingą patriotišką darbą. Kad studentų pastangos nebūtų pažeistos, geriausia pasiųsti čekį Lituanus vardu studentų valdybos pirmininko adresu: A. Šileika, 22 Langside Ave. Toronto-Weston, Ont.

Dr. C. A. Berry, kuris astronautams davė įsakymus.

TORONTO

BAISIŲJŲ BIRŽELIO

12-16 dienų išvežimo į mirties katorgas Sibire ir kitur minėjimas įvyks birželio 17 dn. ketvirtad., Massey Hall. Paminėjimą organizuoja Baltų Federacija Vyr. kalbėtoju pakviestas krašto apsaugos ministeris P. Hellyer. Pradžia 8 v. v.

PRADĖTA ŠTATYTI LIETUVYBĖS PILIS.

Gegužės 30 d. pradėta statyti Prisikėlimo parapijos nauji namai. 30. 5. - -istorinė diena Torontui; pradėta kasti duobė iškur išdygs gražūs rūmai su salėmis.

Jau per pamaldas klebonas Placidas padėkojo visiems, kurie suaukojo arti $ 50.000 statybos pradžiai. Tikimasi, kad galutinai bus užbaigta statybą visiems nuoširdžiai remiant.

Po pamaldų aikštėje šimtams parapijiečių dalyvaujant, Parapijos k-to pirmininkas dr. J. Sungaila pradėjo iškilmes, primindamas, kad tai bus paminklas ir ateities kartoms. Pirmą kastuvą išėmė iš žvyruoto kelio klebonas Placidas užsidėdamas didžiulės duobės žemės svorį ant savo pečių iki gausiai raktus ir morgičių dokumentus sudeginimui.

Toliau kasė Liet. Gen. konsulas J. Žmuidzinas, ragindamas remti kilnų darbą.

I. B. pirmininkas A. Kuolas pasidžiaugė statyba ir prašė remti.

Kasė organizacijų atstovai, skautai Ramanauskas Narušytė, ateitininkų Puteris, Švegždaitė, jaunimo choras, Krikščiūnas, "Auros" sporto klūbo Tamulionis. Iš kitų-Pabedinskaitė, A. Kuolinė, Sonda, Vienuolis, dr. Čepas, Northlake" kontraktoriai: Kazilevičius ir Mickevičius, tėvas Paulius-vienuolyno v-kas, dr. Pilypaitis ir kt.

Ilgiausia kasė duobę 3 metų berniukas /berods Sungailiukas/ menkytėmis Linkime, kad jo amžiaus draugai ilgiausiai namais naudotųsi, perduodant būsimoms kartoms. Reik laukti, kad parapijiečiai statybą rems ir pabaigoje metų būsime po stogu.

J. Krk.

● Birželio 27 d. Šv. Jono bažnyčioje įvyks kun. L. Januškos primicijos, dalyvaujant Vysk. P. Braziui.

● Ateitininkų kongresui atsidėjus ruošiamasi, pirmininkaujant dr. J. Sungailai.

Dr. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.
(1082 Bloor W., Toronto)
(į rytus nuo Dufferin Str.)
Kaštinė: LE 4-4451.

IŠLEISTUVĖS BAIGUSIEMS AUKŠTUOSIUS MOKSLUS

Studentų rėmėjų būrelis, baigusiems aukštasias mokyklas išleistuves suruošė birželio 4 d. muzikos studijoje.

Pirm. L. Tamošauskas pasidžiaugė dideliu skaičium baigusiųjų. Baigusius sveikino gen. kons. J. Žmuidzinas, A. Kuolas, red. kun. P. Gaida, dr. St. Pacevičius, inž. Baranauskas, Studentų S-gos A. Šileika, kleb. T. Placidas.

Baigusių vardu padėkojus G. Rinkūnaitei sekė vaišės, kurias paruošė pp. Sapijonienė ir Tamulionienė su talka.

Visi baigusieji buvo apdovanoti medžio droži niais/men. Misevičiaus/ Iškilmes filmavo arch. V. Petrulis.

Šiais metais baigė:
Beresnevičius Gintautas fiziką-matematika su garbės pažymėjimu.
Adomavičienė Eiva - Ontario College Education.
Mikelėnaitė Aldona "
Vėlyvytė Stefa "
Butkus Robertas psichologiją.
Racinskas Romas "
Andriukaitis Ronaldas "
Kuniutytė Elena namų ekonomiją.
Slekytė Gražina medic. gail. ses.
Mureika Teodoras, farmaciją.
Anskytė Angelė, Psichologiją.
Pacevičiūtė Danutė, "
Sakaitė Dalia "
Rinkūnaitė Giedrė "
Tamašauskaitė Dana "
Mažeikytė Jessė, "
Šukytė Lilia, dainavimą.
Kuolaitė- Skrupskelienė Audronė, Arts fakultetą.
Ciriūnas Jonas, master iš chemijos.
Balčiūnas Petras Bachelor of Education
Skrinskaitė Dalia "
Vaštokas Romas daktaratą iš Antrapologijos,
Vaštokienė Joana doktoratą meno istorijos.
Augustinavičius Kęstutis fizika-matematiką.
Švedaitė Margarita, arts fakultetą.
Pakauskaitė arts fak. Teachers College: 1- mas kursas. Tamulionytė Vida, Ališauskas, Žižinaitė, Stančikaitė Živilė.

Sk.

Dr. J. SEMOGAS
5441 BANNANTYNE. Verdun
Pirmadienį ir ketvirtadienį 2--4; 7--9 p. m.
antradienį ir penktadienį 2—4 p. m.
trečiadienį 7—9 p. m.
šeštadienį 11—1 p. m.
PO 7.3175; namų DO 6-9582

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. J. MALISKA
1396 St. Catherine St. W.
Suite 419, tel. UN 6-8235
Namų tel.: MU 1-2051

DR. A. O. JAUGELIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1410 Guy St., 1 a. 11 kamb.
WE 2-6662; namų 737-9681

DR. V. GIRIUNIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
3938 Rosemount Blvd.
RA 7-5552; namų RA 1-0656

DR. IRWIN COPNICK
Dantų Gydytojas
4966 Decarie Blvd.
Suite 7
Montreal, Que. Tel. 489-3191

ADVOKATAS
STASYS DAUKŠA, LL., D.
4 Notre Dame St. E.
Suite 902 ir 903
Tel.: 861-8478 ir 861-8479

ADVOKATAS
JOSERH R. MILLER
B. A., B. C. L.
Suite 205
168 Notre Dame St. E.
UN 6-2063 ir UN 6-2064

NOTARAS
J. BERNOTAS
B. A., B. C. L.
Sun Life Building
Suite 2079
Tel.: UN 6-4364

Ar žinoma, kad
„NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" SPAUSTUVĖ
spausdina bilietus, pakvietimus, vizitines, įvairius blankus, receptams lapelius, vedybinius pakvietimus, mirties atveju užuojautos laiškus, padėkos korteles, visokius „statmentus", vokus su adresais, laikraščius, žurnalus ir knygas.
Darbą atlieka pigiau, negu kitos spaustuvės.
Kviečiame įsitikinti.
Spausdinius galime priimti paštu ir paštu pasiųsti.
Adresas: 7722 George Street, LaSalle, P. Q., Canada.

PARDUODAMAS BIZNIS
Fish & Ghips 461 Regina Ave, Verdun, Montreal, 19, Oue.

LAIKRODININKAS
ANTANAS ŽUKAS
1855 WELLINGTON ST.
Tel. WE 2-0644.
TAISAU IR PARDUODU ŽEMOMIS KAINOMIS LAIKRODŽIUS IR JUVELYRUS.

I.G. ELECTRIC R'd.
Elektros kontraktorius
IGNAS GURČINAS
889 — 56 Avenue
Lachine. Tel. 631-0882.

PINE LAND CORP.
agentas ROMAS VERBYLA
Investavimui žemė St. Hubert, netoli St. Helen salos (1967 m. pas. parodos vieta).
Telef. 254-4287 ir VI 4-9254.
Adresas: 5360 Beaubien, Apt. 4. Rosemount.

ALLIANCE REALTIES INC.
Montreal Real Estate Board Nariai.
D. Baltrukonis .. RE 7-0844
P. Rudinskas .. HU 1-2957
J. Skučas ..... RA 2-6152
Sklypai, rezidenciniai namai, apartmentai, investacijos, morgičių parūpinimas.

ANTANAS GRAŽYS
Tolhurst Oil Ltd. Texaco atstovas. Aliejus ir įrengimai apšildymui. Nemokamas krosnių valymas ir aptarnavimas. Tel.: 739-9328.

District Estate Brokers Inc.
MONTREAL REAL ESTATE BOARD NARIAI
3907 Rosemont Blvd.
Tel. 722-2472
Namai, žemė, paskolos.
A. Gražys — 739-9328
P. Jasutis — LA 2-7879
10 METŲ PATIRTIS

ROYAL — LONDON-LANCASHIRE
Draudimo Bendrovės
YRA ATSTOVAUJAMOS:
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
Quebec Insurance Brokers
GAISRAS — AUTOMOBILIAI
Tel.: 722-2472.
ir 722-4735
— ATSAKOMYBĖ — GYVYBĖ.
3907 Rosemount Blvd.
Tikslus ir greitas patarnavimas.

PARDAVIMAS - PIRKIMAS

Sav. Andrius Ziziunas.
rezidenciniai namai, apartmentai, investacijos, morgičių parūpinimas.
ANDRÉ VEZINA IMMEUBLES REALTIES
Brokers
6571 - 10th Ave., Rosemount
Montreal 36, P.Q.
725-9788.
Montreal Real Estate Boord Nariai

„LITAS"
Adresas: 1465 De Seve Street, Montreal 20, P.Q. tel. 766-5827
4.5% UŽ INDĖLIUS
4.0% UŽ EIN. S—TAS.
Mėnesinis palūkanų skaičiavimas.
Nemokamas gyvybės draudimas iki $2000.
7.6% UŽ ASMEN. PASKOLAS
6.5% UŽ NEKILN. TURTO PASK.
Visos paskolos atviros.
Pigus paskolų draudimas iki $10,000.
KASOS VALANDOS: 1465 De Seve St. sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis — nuo 10 iki 3 v., išskiriant pirmadienius ir šeštadienius; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.
3907 Rosemount Blvd., tel. 722-2472 dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir vakarais — pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

J. Gražys
KAILIŲ ŠIUVĖJAS.
SIUVU, PARDUODU.
Taisau ir Remodeliuoju.
Vasaros laike saugojimas. (storidžiai).
6396 Bannantyne, Verdun.
PO 7 - 6183.

LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS GIRDIMAS KAS ŠEŠTADIENĮ PER CFMB STOTĮ, BANGA 1410, 5.30 VAL. VAKARO,
Programos vedėjas L. Stankevičius.
Telef.: 669-8834

KEATING FORD Sales Limited
4415 Bannantyne Ave.
FALCON FAIRLANE
GALAXIE THUNDERBIRD
MUSTANG — TRUCKS
Used cars
1 year guarantee
Kreipkitės į
LEO GURECKAS
Keating Ford Sales Ltd.
Jūsų lietuvis atstovas
769 - 8831

Keating Ford Sales Ltd.
Tel. namų DO 6 - 2548
Įstaigos 769-8529